

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 151. szám — 1941 július 5 szombat — Ára: 12 fillér

Húszezer szovjetkatonát legyilkolta politikai biztosait és megadta magát a németeknek

Az egész szovjet arcvonal hátrál — A német és szövetséges csapatok közelednek a Sztalin-vonalhoz — A Berezinán is túljutottak a német páncélosok

Roosevelt rádióbeszédet mondott — A Szovjet azonnali angol és amerikai segítséget kér — A szovjetkormány Omszkba teszi át székhelyét

A magyar csapatok már a galíciai síkságon nyomulnak előre, üldözve a visszavonuló szovjetcsapatokat

Elfogott szovjet tiszt kijelentéséből kiderült, hogy a szovjet vezérkarnak kész terve volt arra, hogy augusztusban támadást intéz Németország és a szomszédos államok ellen. Szovjet hadosztályok ebben az időpontban a Kárpátokon át behatoltak volna Magyarországra.

A Szovjet támadó terveit pusztán tervezgetések maradtak. Sőt teljesen visszajára fordultak. A támadni szándékozó félből menekülő lett. A szovjet haderő jórészen felbomlva özönlük vissza kelet felé, a Kárpátok gerincéről északra.

A magyar honvédseregnek jelentős része van abban, hogy elhárult hazánk felől a szovjet veszedelem. Most már teljesen kialakult a magyar győzelem. Mint a honvédszerkár főnöke közli, a visszavonuló ellenséget üldöző csapataink a Kárpátok szűk átjáróiból kibontakozva, előnyomulásukat már a galíciai síkságon folytatják.

AZ EGÉSZ KELETI HARCTER folyamatosan megy előre, állapítja meg bevezetőjében a német vésztörvények főparancsnoksága jelentéséhez fűzött és a Német TL-nek katonai részről rendelkezésre bocsátott tájékoztatás. A galíciai hadműveletek arculatát alakítja, hogy a magyar csapatok átjutottak a kárpáti szorosokon és most már kint vannak a síkságon Nyugat-Galiciában s egyesültek az ott működő német csapatok jobb szárnyával.

Az általános helyzetet a következőképpen jellemezhetjük:

1. A szovjet Középeurópa ellen irányuló támadó terveit meghíúsítottuk és egyszersmindkorra kikapcsoltuk.

2. A szovjet haderőnek a határ közelében felépített hatalmas vonalát áttörtük, lényeges részeit teljesen megsemmisítettük és így hárképtelenné tettük.

3. A szovjet csapat létszáma, fegyverei és repülőlétszáma az eddigi megsemmisítő harcok folyamán olyan mértékben meggyengültek, hogy a veszteségek már nem pótolhatók.

4. Az egész eddigi szovjet harctér, amennyiben egyáltalán még arcvonalnak lehet tekinteni, mindenhol hátrál.

A német és szövetséges csapatok szorosan a sarkukban vannak és közelednek az úgynevezett Sztalin-vonalhoz. A Sztalin-vonal a szovjetnek védelmi övezete, amely a Fekete tengertől kezdődik a régi szovjet határ mögött eleinte kelet felé, a Dnyeszter mentén halad, majd azután észak felé kanyarodva Sítomirnál eléri a Dnyepert. A Dnyeper felső folyása mögött folytatódik Bleskauig (Pszkovicig), majd onnan a Peipusz tótól és Narvától keletre a finn tenger-öböljéig terjed. Külföldi jelentések szerint az utóbbi öt évben itt olyan védelmi rendszer jött létre, amely a védelemre különösen alkalmas. Feltételezhető azonban, hogy a védelmi vonal kiépítését meg nem tudták mindenhol befejezni. A szovjet csapatok mindenesetre megkísérik, hogy ezt a vonalat kiépítsék, de kilátásaikat alig lehet kedvezőnek mondani.

A FELBOMLÁS JELEI

mutatkoznak a szovjet hadseregben. Éjjel jelenti a német főparancsnokság, hogy a Minszk melletti körüli szovjet hadsereg húszezer katonája agyonlőtte a politikai biztosokat és megadta magát a német csapatoknak.

Az eddigi hadjáratokban, — legutóbb Görögországban is így kezdődött a teljes felbomlás, egyes csapatrészek megadásával. Nem nehéz megjósolni, hogy a Minszk melletti példa követésre talál más szovjet csapatoknál is. A bolsevista politikai biztosok ugyanis kiméletlenül hajszolják a biztos halálba az orosz katonákat. Erre tényleg ezek dühe ellenük irányul és ha csak szerét ejthetik, erőszakos úton is megszabadulnak tőlük.

Az említett újabb német hadijelentésből tudjuk meg, hogy Minszk mellett is körül van zárva jelentős számú szovjet hadsereg. Ebből a tényből pedig nyilvánvaló, hogy a német haderő már a Moszkvában vezető úton nyomul

előre. Maga Minszk 650 km-re van a szovjet fővárostól.

A SZOVJETKORMÁNY MENEKÜLÉSÉRŐL

újabb hírek érkeznek. A svájci sajtó úgy értesül, hogy a szovjetkormány székhelyét rövidesen Omszkba, vagy Szverblouszkba helyezi át.

A SZOVJET AZONNALI ANGOL ÉS AMERIKAI SEGÍTSÉGET KÉR

A jelek szerint a Szovjet és az angolszász országok közötti katonai és anyagi együttműködés máris nagy akadályokba ütközik. A párisi sajtóértesülések szerint a brit katonai bizottság és a szovjet vezérkar közötti első megbeszéléseken is már komoly ellentétek merültek fel. Az angolok azt kívánják, hogy az együttműködés elsősorban hadászati jellegű legyen, a szovjet katonai vezetők ellenben azonnali közvetlen angol és amerikai katonai segítséget kérnek.

Illetékes amerikai körök kijelentették, hogy a kölcsön- és bérbeadási törvényt nem lehet alkalmazni a Szovjetnek szóló szállításokra. Ezek a szállítások kizárólag a kereskedelmi ügyetek alapján állnak majd és Moszkvának alkalmazkodnia kell a semlegeségi törvényekhez, tehát a leszállítandó árukért a „cash and carry”-cikkely értelmében előre kell fizetni. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az amerikai segítség igen jelentéktelen lesz, mivel Moszkva rendkívül nehezen tud csak eleget tenni a fizetési kötelezettségeinek és különösen igen nagy nehézségekbe ütköznék az amerikai hadianyag leszállítása.

AMERIKAI TÁMASZPONTOK SZOVJET TERÜLETEN

Mint az olasz Tribuna jelenti Tokióból, megbízható értesülések szerint a Szovjet és az Egyesült Államok között tárgyalás folyik arról, hogy az Egyesült Államok Kamcsatkában valamint Vladivosztok és Nikolajev közötti parton katonai támaszpontokat létesít. Ez az engedély lenne az ára annak a

segítségnek, amelyet Roosevelt ígért Sztalinnak.

WAVEL ANGOL TÁBORNOKRÓL

és új szerepéről a legkülönbözőbb hírek érkeznek. Egyik jelentés szerint Wavel tábornokot, akit állítólag az indiai haderő vezetőjévé neveztek ki, valójában Moszkvába küldték az ellentétek elsimítására és a szovjet védelem vezetésére.

Ankarai diplomáciai és katonai körökben viszont azt hiszik, hogy Wavel tábornok az egész keleti brit haderők főparancsnoka lesz. Ankarában az a nézet, hogy az angolok Iránt és Afganisztánt is be akarják vonni védelmi rendszerükbe arra az esetre, ha a németek India ellen törnének.

ILLETÉKES NÉMET VÁLASZ SZTALIN RÁDIÓSZÓZATARA

A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz a következőket írja Sztalin rádióbeszédével kapcsolatban:

— Sztalin kijelentései önmaguk árulják el, hogy a Szovjetunió milyen álnoksággal igyekezett Németországgal való viszonyát már a Birodalommal kötött szerződés első napja óta alakítani. Mint Sztalin most nyíltan kijelentette, a Birodalommal kötött szerződés nyújtotta másfélévi nyugalom a Németország és Európa ellen irányuló világforradalmi tervek érdekében lehetővé tette, hogy a Szovjetunió felkészüljön a Németországgal való, már előre elhatározott leszámolásra.

FONTOS TUDNIVALÓK

Ertesítés a petróleumutalványok be-

váltásáról.

Felhívás a sütőiparosokhoz és fű-

szerekiskereskedőkhöz.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A lap emlékeztet arra, hogy a volt lengyel területek megszerzésével, a balti államok bekebelezésével, Finnország végleges birtokbavétele szempontjából kedvező támaszpontok megszerzésével, továbbá Besszarábia és Bukovina elfoglalásával a Szovjetunió tervszerűen egyre közelebb és közelebb nyomult Európa belseje felé. Röviden szólva, a Szovjetunió ngrásra készen állott — írja a lap, — hogy kedvező pillanatban további európai kultúrterületeket ragadjon magához. A német-országi szerződés nyújtott nyugalmi időben — mint az ma kitűnik — a Szovjet-unió az elgondolható lehető legnagyobb alaposággal megtett a cél érdekében minden katonai előkészületet.

Sztalinnak azzal a kijelentésével kapcsolatban, hogy a Szovjetunió nem akart szakítást kezdeményezni, — a lap hangsúlyozza, — hogy a Szovjet-unió a múltban alkalmas pillanatban már talált ürügyet a vizsaly kirobbantására. E tervet semmi sem bizonyítja világosabban, mint a szovjet haderők tömeges felvonulása. Ezeket a haderőket azonban a német roham még idejében megtörte. A lap hangsúlyozza, hogy a Szovjet-unió nem levőknek a saját lakosságuk iránt táplált szándékainak is ugyanaz a lelkiismeretlenség nyilvánul meg, amely a Szovjetuniónak az európai kultúrnépek ellen irányuló gonosz tervét jellemzi.

— Sztalin, anélkül, hogy okulna azon a nyomoron és elszegényedésen, amely a francia lakosságot a volt francia vezetőknek a nyugati hadjárat folyamán tett végzetes rendelkezései következtében sújtotta, cinizmusában olyan messzire megy, hogy mindannak megsemmisítését követeli, ami a feladott területeken hátramaradt lakosság ellátását biztosíthatná. Mert azzal Moszkvában is bizonyára mindenki tisztában van, hogy tekintettel Anglia éhségzárlatára, a bennszülött lakosság élelmezésére csupán az illető területeken lévő készletek állnak rendelkezésre. Sztalin beszéde további részében még arra is felszólította alattvalóit, hogy folytassanak

Rendkívüli német hadijelentés

Vezéri főhadiszállás. (Német TD) A véderő főparancsnoksága közli: Minszk mellett bezárt szovjet had-

Szász és százezer szovjetkatonát holttestek borítja a harcteret

Berlin, július 4. A Bialystokot környező esztatereket százezerrel borítja el az elesett szovjet katonák holttestei. A szovjet gyalogsági egységek tömegtámadásaival magyarázható legnagyobb része azoknak az óriási veszteségeknek, amelyek a bolsevik hadsere-

Roosevelt rádióbeszéde

Newyork, július 4. Roosevelt az Egyesült Államok nemzeti ünnepén a rádióban beszédet mondott. Kijelentette, hogy Amerika népeinek, mint az 1776. évi függetlenségi nyilatkozat idején, a jelenlegi válságban is az a kötelességük, hogy ismerjék cselekvéseiket. Annakidején arról a nagy elvről volt szó, hogy a kormány a kormányzottak hozzájárulásával kapja meg a felhatalmazást. Az utóbbi években a zsarnokság új fajtája tűnt fel, amely ledöntötte az 1776-i alapelveket. Amerikában is veszélyeztetették ezeket az elveket.

Ezután vitába szállt a támadókkal és diktátorokkal. Kijelentette, hogy

alattomos guerilla-háborút, bár ő nagyon jól tudja, hogy ezzel az illetők csak saját romlásuknak lesznek előidézői.

Ez az igazi arca a Szovjet vezetőjének, aki beszéde végén kitörő hálával köszönti Churchillt és Rooseveltet segélynyújtási készségükért s aki most ismét könyörögve kéri tőlük: álljanak a Krmel mellé, hogy a nemzetek és a demokráta szabadság függetlenségéért folytatott harcban — éppen a bolsevizmusnak legyenek segítségére.

JAPÁN

Jövőben követendő magatartására nézve sokat mondó az a jelentés, mely hírül adja, hogy a tokiói szovjetnagykövetség felszólította az összes szovjet alattvalókat, hogy mielőbb hagyják el az országot. Igen sok szovjet alattvaló már el is hagyta Japánt. Ebből a tényből messzemenő következtetést vonnak le Tokiónak Moszkvával szemben való állásfoglalásáról.

MACUOKA A MIKADÓNÁL

Tokióból jelentik, hogy péntek délelőtti kormánytanácsot tartottak, Konoje miniszterelnök könynyebb természetű megbetegedése miatt nem vett részt a tanácskozáson.

Az ülésen Macuoka külügyminiszter számolt be a világpolitikai helyzet fejlődéséről s jelentést tett a német-olasz és szovjet nagykövettekkel folytatott megbeszéléseiről. A kormány-ülés után Macuoka külügyminiszter a császári palotába ment jelentéstételre.

SEIDAM

TÖRÖK MINISZTERELNÖK

az ankarai nemzetgyűlésen pénteken nagy beszámolót mondott. — Hangzottatta, hogy Törökország külpolitikája mindenben változatlan. Az a cél, hogy biztosítsa Törökország függetlenségét és önállóságát. A török nép és hadsereg eberen örökdió, hogy Törökország érdekeit ne veszélyeztessék. A kormány eltökélt szándéka, hogy tovább halad azon az úton, amely eddig is a legjobbnak bizonyult.

AZ USA MEGSZÁLLJA IZLAND SZIGETÉT?

Washingtoni jelentés szerint Wheeler demokrata szenátor a sajtóértekezleten kijelentette, hogy értesülései szerint az Egyesült Államok kormánya Izland szigetét amerikai szárazföldi és tengeri erőkkel rövidesen megszállja, a csapatokat állítólag július 23-án, vagy 24-én szállítják hajóra.

sereg 20.000 katonája, miután agyonlőtte a politikai biztosokat, pénteken megadta magát.

gek szenvedtek a legutóbbi napokban. E támadások mindenhol összeomlottak a német fegyverek tüzeiben. Egy helyen egy szovjet lovasezred kísérlete meg az áttörést, de az egész ezredből egyetlen lovas és ló sem maradt életben. (MTI)

mint a lőszerüzemek felrobbantásának.

— Ünnepelesen kijelentem az Egyesült Államok népe előtt — fejezte be —, hogy az Egyesült Államok sohasem elhetnének tovább boldog oázisként a diktátorok sivataga közepette. Ezért mi amerikaiak megújítjuk az országra és zászlóra tett eskünket azzal a céllal, hogy latba vetjük munkánkat és ha kell, életünket is. (MTI.)

Nagy a rémület Moszkvában

Róma, július 4. A »Popolo di Roma« istambuli jelentése szerint török katonai körök arról értesülnek, hogy a szovjetvezetők optimizmusa megszűnt. A szovjet ellenállásának három legfőbb központját — Moszkvát, Leningrádot és Kievet — súlyosan fenyegeti a németek hatalmas előretörése. A Fehér-Oroszországban támadó német páncélosok biztos fölényben vannak a szovjet motorizált erők

APOLLO Fi mszínház
A humor s vidámság briliáns filmje
Az örömapa
HANS MOSER ellenállhatatlan hatású alakítása.

Megsemmisült egy szovjet tüzérezred

Berlin, július 4. (Német TI) Német kötelékek, amelyek Galiciában megtámadták a bolsevista hátdéket, messze keletre harcra kényszerítettek erős szovjet egységeket. A bolsevisták kísérlete, hogy tüzérségi tüzzel feltartóztassák a német csapatok áttörését, összeomlott.

A szovjet tüzérség három ezrede közül egyet teljesen megsemmisítettünk, a másik kettőnek pedig a legsúlyosabb veszteségeket okoz-

főlt.

A »Messagero« jelenti Ankarából, hogy Moszkvában már mindenki érzi a háború gyors léptekkel való közeledését a szovjet fővárosához. A lakosság körében nagy rémület lett úrrá. Katonai szempontból a szovjet kormány legfőbb gondja, hogy az ország belső részében elhelyezett tartalékokat nyugat felé helyezhesse át. (MTI.)

tuk emberben és anyagban.

A Dubno vidéki harcokban egy német csapat három napig feltartóztatta a leghevesebb bolsevik támadásokat. A nagy szélességben szávál hőmpolyogtak az 52 tonnás harcokészírnnyetevetek a német vonalak felé, de a német páncéltörők és tüzérség tüze fogadta őket. A Dünánál a német csapatok 230 legnehezebb szovjet páncélosait pusztítottak el. (MTI)

Finnország megszállta az Aland-szigeteket

Helsinki, július 4. (NTI): A finn főhadiszállás pénteken adta ki első hadijelentését. A jelentés következőképpen hangzik:

— Amióta a Szovjet Finnország ellen nyílt háborúba lépett s meglepő légitámadásait a polgári lakosság központjai ellen, a hadsereg hadműveletet a következőképpen alakultak:

Határainkon több helyen kisebb harcok folytak, összefüggésben csapataink felderítő tevékenységével. Ezek során mindenütt visszavertük az ellenségnek arra irányuló kísérleteit, hogy benyomuljon határainkon. Néhány helyen csapataink fontos pontokat kerítettek birtokukba a határ túlsó részén.

Mióta a német és finn csapatok Észak-Finnországban átlépték az or-

szág keleti határát, az előrenyomulás tervszerűen folytatódik.

Hankó vidékén állandóan kölcsönös tüzérségi tevékenység folyt.

A déli arcvonalon elsősorban aknarakó-, járőr- és felderítőtevékenység van folyamatban. Az Aland szigeteket megvédelmezése szempontjából megszálltuk a szigetsoportot. Aknávezetőkben egy ellenséges tengeralattjáró elsüllyedt.

Légi erőkink biztosították a vasútvonalakat és lakóközpontokat, valamint bombáztak ellenséges szállítónókat, repülőtereket és esomópontokat. Vadászgépeink és a légharítás július másodikkának estéjéig 48 gépet lőttek le. (MTI)

Bolsevista rémtettek

Az ukránok százait gyilkolták le

LEMBERG, július 4. (Német TI) A német csapatok lembergi bevonulása — mint már jelentették — borzalmas büntetésekre derített fényt, amelyeknek az ukránok ezrei estek áldozatul. A tüzetes kihallgatásokból a következő tényállás derült ki:

Már a háború első hetében történtek szörvénysan kegyetlen kínzások és a GPU biztosok ukrán férfiakat és nőket egyaránt végeztek ki.

Az elmúlt hét vége felé és főként vasárnapra virradó éjszaka a város három fogházából szabadon engedték a gonoszlelvőket és ugyanakkor az utcákon fogdosták össze az ukrán férfiakat és nőket, sőt lakásaikból hurcolták ki őket és minden ok nélkül börtönbe vetették. Itt és más helyeken, mint például a GPU központban, borzalmas meggyalázások, fenyítések

és kínzások folytak, amelyeknek német emberek is áldozatul estek.

A lembergi fogházakban ilymódon megölt ukránok száma ezrekre megy. Pontos számot azért nem lehet megjelölni, mert a holttestek egyes részét bedobták a börtönök pincéibe, leöntötték benzinnel és meggyújtották.

Ezek a lembergi rémtettek azonban nem különálló jelenségek. Más városokban, amelyekből a kommunisták elmenekültek a német véderő elől, hasonló szörvénységeket jelentenek. Így például Samborban szintén meggyilkoltak 500 ukránt. Ezek az emberszabású állapotok még a terhes asszonyokat sem kímélték, mert felvágták hasukat és magzataikat a falra szegezték. (MTI)

A nankingi kormányelnök táviratú Bárdossy miniszterelnökhöz

Budapest, július 4. (MTI.) A nankingi kormánynak Magyarország által történt elismerése után Bárdossy László miniszterelnök ezt a táviratot kapta: Kegyelmes Uram! Van szerencsém örömmel és hálával elismerni Nagyméltóságod július 1-i táviratának átvételét, amellyel az m. kir. kormány szíves volt elismerni a kínai nemzeti kormányt. Vengcsingvej elnök és Hszu Liang külügyminiszter.

Rövid táviratok

Megtörtént a diplomáciai szakítás a csunkingi kormány és a tengely között. Közölte hivatalosan Csangkaisek tábornok.

Wavel a legnagyobb eszében hagyta el Kairót, tiszteletére semmi búcsúfogadás nem volt. A távozó tábornokot nem búcsúztatták hivatalosan.

A japán császári főhadiszállás feléül összefoglaló jelentése szerint ebben az évben a japán hadsereg vesztesége 5110 halott. Az ellenséges csunkingi hadsereg pedig 191.700 halott és 84.700 sebesült.

Vígyszínház mozgó

A legvidámabb, csodás zenéjű operette, Bolváry rendezésében:

A Madarász

Főszereplők: Marta Harel, Theo Lingen, Hans Moser és Leo Slezák
A hirdetésben képek az orosz harc-
térrel.

A honvéd vezérkar főnökének jelentése

A galíciai sikágon nyomul előre a honvédség

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. honvédvezérkar főnöke közli: A visszavonuló ellenséget üldöző csapataink a Kárpátok szűk átjáróiból kibontakozva, előnyomulásukat már a galíciai síkságon folytatják.

A magyar csapatok üldözik a visszavonuló szovjet csapatokat

Berlin, július 4. A Német TI-hez érkezett jelentés szerint a magyar csapatok a galíciai síkságon üldözik a visszavonuló szovjet csapatokat.

A magyar csapatok július 3-án leverték a bolsevikiek makacs el-

Bombázó repülőerőink július hó 3-án több eredményes támadást hajtottak végre a visszavonuló ellenséges oszlopok ellen, valamint több fontos katonai célpontot bombáztak.

lentállását, a Kárpátok szűk átjáróiban.

A magyar léghaderő az előretörést erős bolsevik csapatoszlopok ellen intézett heves támadásokkal támogatta. (MTI)

Az olasz sajtó jelentései a Kárpátokon túli előnyomulásról

RÓMA, július 4. (MTI) A péntek reggeli olasz lapok közlik a magyar honvédvezérkar legutóbbi hivatalos hadijelentését. Az olasz lapok a következő kiegészítő magyarázatokat közlik a magyar-szovjet határvidéken folyó hadműveletekkel kapcsolatban: a terep, amelyen a magyar csapatok harcognak, természetesen fegyveres alkalmas a védelemre. Az oroszok kihasználva a terep előnyeit, az elmúlt év alatt megerősítették nemcsak a völgyeket, hanem a hegysorosokat is, ennek ellenére a magyar csapatok az egész

vonalon áttérték a védelmet és heves harcok után messzire benyomultak szovjet területre.

Sok helyen a magyar csapatok már gyorsan haladnak előre a dombos vidékről a síkság felé. A magyar előnyomulás jelentőségét növeli az a körülmény, hogy ugyanazon a terepen folyik, amelyen 1914-ben az oroszoknak a legnagyobb áldozatok árán sem sikerült áttörniük. A magyar légvédelem is a leghatékonyabbnak bizonyult és a legutóbbi napokban minden támadási kísérletet megakadályozott.

Augusztusban szovjet hadosztályok behatoltak volna Magyarországra...

Leleplezett szovjet tervek

Róma, július 4. (MTI) A Popolo di Roma berlini jelentése szerint egy elfogott szovjet tiszti név szerint Kozakov, olyan kijelentéseket tett, amelyek megerősítik, hogy a szovjet vezérkarnak tervében állott augusztusban támadást intézni Németország és a szomszédos álla-

mok ellen.

A szovjet tiszti tudomása szerint az egyik hadseregcsapat Szilészia és a cseh-morva protektorátus ellen nyomult volna előre, míg más hadosztályok a Kárpátokon át behatoltak volna Magyarországra és Szlovákiába.

Magyar repülők sikeres harcái Galiciában

Elnémított szovjet légvédelmi ágyúk — Eltűntek a szovjet repülők

(A m. kir. honvéd haditudósítószázad közlése.) Bár ez a labóri repülőter csak ideiglenes település, mégis olyan sürgős-forgás van rajta, mint a legforgalmasabb állandó repülőter, pedig csak magyar vadászszázad tanyája.

A század egyik része kora reggel kint dolgozik az ellenség felett, a másik része pedig készülségekben vár, míg a pihenőréz gépeit most ellenőrzik a szerelők. Eközben azonban minduntalan jönnek-mennek a gépek. Az itt táborozó vadászalakulat ellenőrzése alá eső területen hét nagyobb város van. A most érkezett vadászrepülők megfigyelése szerint a városok legnagyobb része csaknem teljesen kihalt.

A legutóbbi bombatámadásaink és a vadászrepülők foszforos gyújtó lövedékei nyomán sok helyen még mindig nagy tüzek égnek. Egyik város, amelynek olajtartályait gyújtottuk fel, másfél kilométer magasságig füst- és koromfelhő alatt van.

Egy fiatal repülőfőhadnagy meséli: Tegnapelőtt még makacs ellenállás volt a szovjet harcok ellen ezen a szakaszon. A légvédelmi ütegek élénlen dolgoztak.

Egy zászlós szólalt meg nevetve: — Mintegy 3000 méter magasságra jártunk, amikor légvédelmi tüzet kaptunk. Különösen az egyik négy darab légvédelmi ágyúból és egy darab gépágyúból álló üteg dolgozott szorgalmasan alattunk. Vadászrepülőrajunk rácsapott és elhallgattatta. Zuhánrepüléssel rohantunk rá az ütegre s mint az égből jövő istennyila, úgy hullott rájuk három támadó gépünk. Ezzel az ütegek legénysége ész nélkül otthagya az ágyút. Belebujtak volna még az ürgelyukba is a „stanieli sapkások”. Jellegzetes sapkájuk miatt ugyanis így neveztük el a szovjet katonákat. De akárhogy igyekeztek elrejtőzni, rajunk géppuskatűze teljesen elhallgattatta az egész üteget.

— Ma már nyomát se lehet látni a

bolsevik vadászrepülőknek ezen a szakaszon — teszi hozzá egy repülőhadnagy. — Két nap óta nem lehetnek megfigyelhetőek sem látni, nemhogy vadászt vagy éppen bombavetőt.

Új gép érkezik a repülőterre felé és gyorsan leszáll.

— Mi újság?! — kiáltják feléje.

A közben elnémuló motorzúgásban jó újságot hallunk. Minden rendben megy, csapataink szépen haladnak, de szovjet repülők — sajnos — már nem tudunk géppuskánk elé kapni. A városok kihaltak, éjszaka egyetlen ember sem lehet látni az utcán. Egy-két helyen ránk is löttek. Nyilván elszigetelt bolsevik csapatok voltak, de annyira idegesek, hogy minden célzás nélkül lövöldöztek.

Erősödő motorzúgásra leszünk figyelmesek, két raj közeledik a labóri repülőterre felé. A rajok köröznek és azután egymásután nyugodtan érnek földel. Valamennyien hazatértek.

— Csak két faluban láttunk valamelyes csoportosulást — mondja a századparancsnok, miközben lecsatolja szemüvegét. A másik raj lecsapott rájuk, de ahelyett, hogy géppuskatűzetet nyitott volna a tömegre, tisztelő kört repült felette. Kitért ugyan, is, hogy a csoportosulás a falvak ünneplőruhás népéből verődött össze, amely éppen diadalkaput épített nagy sietséggel.

A szovjet csapatok úgy látszik röviddel előbb mehettek ki ebből a két faluból és a felszabadult lakosság első dajga az volt, hogy diadalkapuvál várja az érkező honvédeket. (MTI)

METEOR MOZGO műsora:
Szombaton, vasárnap: magyarfilm!
A sárga rózsá
Szörényi Éva, Gregus, Kamarás főszereplésével.

Német hadijelentés

A Berezinán is túljutottak a német páncélosok

A német véderő főparancsnoksága közli:

Bár igen nehéz az útviszonyok, a szovjet véderő üldözése az egész arcvonalon feltartóztatatlannal folytatódik.

Légi erők, amely kiméltlenül mélyen behatolt a mögöttes országrészekbe, a legsúlyosabb veszteségekkel okozza a visszavonuló ellenségnek. Az arcvonal közepén több helyen átkelünk a Berezinán. Ettől északra elérjük a lett-szovjet határt.

A csütörtökön rendezett zsákmány között vezérkari térképeket is találtak, amelyek megadják az utolsó felvilágosításokat a szovjet véderő támadási szándékairól. Ezt a támadási szándékot bizonyítja az is, hogy most már pontos áttekintést nyertünk arról, hogy a legutóbbi időben hatalmasan növekedtek a szovjet repülőterek számát keleti határunkon.

Míg Besszarábiában, Lengyelországban, Litvániában, Lettországon és Észtországban a szovjet megszállás előtt összesen csak 90 repülőter volt, az azóta eltelt rövid időben 814 részben igen jól berendezett repülőterre emelkedett ez a szám.

Külön megbízott tisztek által az elfoglalt szovjet repülőtereken megjelölt

vizsgálat kiderítette, hogy a földön megsemmisített repülőgépeknek száma, amelyet június 22-én jelentettek, 20—25 százalékkal magasabb, mint a légi megfigyelés alapján korábban megállapítottak.

A Nagy-Britannia elleni harcban a némi légi erő Anglia keleti partja előtt elsüllyesztett két űrhajót. Harci repülőgépeink nappali és éjszakai támadásokkal intéztek délnyugati és délkeletangliai kikötők ellen.

Brit repülőgépek támadási kísérletei során német vadászok és elhárító ütegek csütörtökön 11 ellenséges repülőgépet löttek le a La Manche-csatorna partján. Két repülőgépünk nem tért vissza.

Az ellenség a péntekre virradó éjszaka Nyugat- és Északnyugat-Németország különböző helyein romboló- és gyújtóbombákat dobott le. A polgári lakosság körében esékely veszteségek voltak. Brémában hadigazdalkodási berendezésekben jelentéktelen károk keletkeztek.

A bombák okozta tetőtűzeket, főleg Dortmundban, csakhamar eloltották. Vadászrepülők és légvédelmi ütegek 10-et löttek a támadó brit harci gépek közül. (MTI)

Hóviharban előre!

Berlin, július 4. (NST) Illetékes német katonahelyről közlik, hogy a keleti hadszíntéren a perzselő forróságot fagyos időjárás váltotta fel. Lemberg körül még hóvihar is

támadt, ennek ellenére azonban a német és a magyar csapatok rendületlenül folytatják tovább előnyomulásukat. (MTI)

Kelet felé özönlenek vissza a szovjet hadak

Berlin, július 4. (Német TI) A bolsevikiek két, helyenként három, sőt négy egymásmellett haladó oszlopban menekülnek a kelet felé vezető országutakon, közben német harcrepülők óriási vesztesé-

geket okoznak köztük. A német légi és földi haderő szakadatlan támadásai Bialystok és Minszk környékén július 3-án erős torló-dásokat okoztak a visszavonulás vonalain. (MTI)

Hétfőn új vasúti menetrend lép életbe

A MÁV igazgatósága közli, hogy július 7-én, hétfőn 0 órakor új menetrend léptet életbe.

Többek között a Budapest—Debrecen között közlekedő gyorsautobusz menetrendje is megváltozik. Ez a gyorsautobusz Budapest—Nyíregyháza között fog közlekedni és Budapest keletiről 18.55 órakor indul, ellen-

kező irányba pedig 10.52 órakor érkezik.

A július 7-iki változásokból, valamint a MÁV egész vonalhálózatán közlekedő személyszállító vonatokról az állomásokon kifüggesztette hirdetmények tájékoztatnak.

Az új menetrendet vasárnapi számkönyvben közöljük.

Rögtönítelő bíróság elé kerülnek a budapesti kirakatfosztogatók, kik eisötétítés idején loptak

BUDAPEST, július 4. Dr. Baróthy Pál királyi főügyész, a budapesti kir. ügyészség elnöke a sajtónak a következő közleményt adta ki:

A budapesti kir. ügyészség a budapesti kir. büntetőtörvényszéken alakított rögtönítelő bíróság elnökét értesítette, hogy a rögtöní bírósághoz megindítása vált szükségessé Házlinger Ferenc 20 éves bádogos és vízvezeték-szerelő, valamint Juhász Lajos 27 éves napszámos mint tettestárs ellen háromrendbeli lopás büntetése miatt azért, mert Budapestben június 28-ról 29-re virradó éjjel özv. Berger Lajosné Népszínház uca 55. számú házában levő kirakatának beforszáásával mintegy 500 pengő értékben ezüst nyakláncot, gyűrűt, ébresztőórát, nyakgyöngyöt, karórát, cigarettaszelencét, ezüstcseruzát, június 30-ról július 1-re virradó éjjel a Fenyves áruház kirakatának

betörése folytán 71.50 pengő értékben téllőtollat és esavarrónt, július 3-ról 4-re virradó éjjel Gavlik Antal Baross uca 92. számú házában levő kirakatának betörése útján különböző nagyságú cipőt 300 pengő értékben elvittek, minden esetben a légvédelmi készítséggel kapcsolatos eisötétítés alatt.

Lopás miatt már mindkét gyanúsított el volt ítélve, Házlinger Ferenc már két esetben is.

A rögtönítelő bíróság szombat délután tíz órakor ül össze.

A kormányzó egy zentai úcszester tizenkettedik fiúgyermekének keresztapja

Zenta, július 4. Selmezi András zentai úcszester 12-ik fiúgyermekének keresztapjává a Kormányzó Ur Öfömlétségét kérte fel, aki ezt el is fogadta. A keresztelési szertartás július 6-án, vasárnap délután lesz ünnepélyes keretek között a zentai munkástelepi kápolnában. A kormányzót gróf Stomm Marcel tábornok helyettesíti, a helyettes keresztanya pedig özv. Kuthy Lászlóné nyug. polg. iskolai igazgató neje lesz. (MTI)

— A magánvilágítás, lakóházak és egyéb épületek, valamint járművek eisötétítését szombaton, július 5-én 20.50 órakor kell végrehajtani. 6-án 3.50 óráig tart az eisötétítés.

Hungária filmszínház.

MA: másodszor az ÚJ, remek MAGYAR sláger:

Lesz, ami lesz

őillet, humor, kacagás
2 órán át!

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor
Híradó!

Gróf Széchenyi István és a magyar lélek

Írta: Gesztelyi Nagy László
ország. képviselő, a Duna-Tisza-közéi Mezőgazdasági Kamara igazgatója

Ez évben, szeptember 21-én lesz százötven esztendeje annak, hogy a „legnagyobb magyar”, a legnagyobb magyar nemzetnevelő megszületett. E nagy magyar születésének másfél évszázados jubileuma kell, hogy közelebb vigyen bennünket öhozzá, az ő munkájához, faj- és földszeretetéhez és megismertessen bennünket azokkal az eszmékkel és gondolatokkal, amelyekkel ő akarta a magyar fajtát és az országot megerősíteni, felemelni és az európai kultúrába és a gazdag nemzetek sorába juttatni.

Széchenyi István csodálatos megértéssel fogott hozzá az ország szellemi gazdasági, társadalmi és közgazdasági területén az összes elhanyagolt kérdések megoldásához. Amikor a pesti lövészverseny eszméjét felvetette, — maga mondja, hogy nem a lövészverseny volt nála a cél, hanem az, hogy legyen egy alkalom, ahol a magyar urak összejöjjenek és beszélgessenek a sorsdöntő magyar kérdésekről. Azt írja, hogyha összejöjnek a lövészversenyre, bizonyára más magyar gazdasági, társadalmi és politikai kérdésekről is fognak beszélni és észre sem veszik, hogy „hibáikat reszelgetem”. A Nemzeti Kaszinót sem azért hozta létre, hogy legyen egy hely, ahol döhányozni, vagy újságot olvasni összejöjjenek a legjobb magyarok, hanem azért, hogy a felszínre levő nagy kérdéseket megfogják, eszmét termeljenek, a magyar nyelvet gyakorolják s a magyar lelket erősítsék. Nála minden nagy célnak a megvalósításánál a társulás eszköz, sehol sem cél. Amikor a Tisza-szabályozást indította meg, akkor is társulatot hozt össze. A Duna Gőzhajózási Társaság megindításánál szintén embereket toboroz. Így toborozott össze a pesti hengermalom létesítésére is társaságot.

Miután Széchenyi az ember átalakításával kívánta a magyar élet különböző területein a viszonyokat átalakítani és az ember reformja által kívánta a maga reformjait megvalósítani, — politikájában mindenütt elsősorban az emberre fektette a súlyt. Az ember volt az, akinek szegényesége fájt neki, az ember volt az, aki mint jobbágy állt előtte reformtörvényeivel és éppen ezért ő is egyik legsürgősebben megoldandó kérdésnek a jobbágykérdést tartotta, mert látta és érezte, hogy a magyar fajtnak nagy tömege minden jogból kizárva, de minden terhet viselve, nem kapcsolható be a reformok által megkívánt építő munkába.

Széchenyi géniusza előtt hódolattal megállva, el nem tudom palástolni azt a fájó érzésem, hogy mennyire elhanyagolja Széchenyi Istvánt a magyar társadalom, elhanyagolják az iskolák, az önképzőkörök, a tudományos társaságok és maga a közönség. Éppen ezért a kultusztervező vitájánál elmondott múlt évi költségvetési beszédben javasoltam, hogy népszerűsíteni kell Széchenyit s olyan könnyen megérthető füzetekben, előadásokban, pályatérlek kiírásában stb. kell az ő nagyszerű reformatori tevékenységét megismertetnünk, amelyek a legszélesebb rétegekig eljutnak. Különösen önfeláldozó hűségét magyar lelket, áldozatkészségét, egészségének, életének feláldozását kell odaítélni a ma kényelmes, a magyar lelket könnyen az ajtón kívül rekeszteni akaró szándék elé, mert ennek a nemzetnek egy kincse és egy értéke van: az hogy magyar. Számítalanszor hangzott már el, hogy mi ne utánozzunk se külsőségeket, se léleket, se belsőkben idegen nemzeteket. Nekünk a mi szeresztendős keleti hagyományaink, a magyar földön kitermelődött lelkiségünk az, amely új szellemet, új lelket, új életet tud biztosítani a jelenlegi és az újjárendezendő Európában.

Ahhoz, hogy Széchenyit szeressük és kövessük, először meg kell őt ismer-nünk, még pedig munkái, alkotásai alapján. Ma már ezek mind hozzáférhetőek s éppen a mai változó világban jó, ha ilyen hatalmas támasz áll mellettünk, mint Széchenyi István. Könyveiben a magyarság legfontosabb sorskérdésével szerepelnek. Különösen ma kell hát Széchenyire menekülni, amikor világok rendülnek meg, országok keletkeznek és tűnnek el, nemzetek formálódnak át, hogy legyen egy biztos pontunk, amely vezérel minket a helyes magyar vezető gondolatok felismerése felé. Széchenyi ma éppen annyira időszerű, mint 1830-ban, amikor a „Hitel” című műve megjelent.

Mikor a halottatánács mellett az

utak, vizek szolgálatára hivatott bizottság elnöke lett, elsősorban a Tisza-völgy rendezésére, a Nagy-Magyar Alföld gazdasági ifelvirágztatására gondolt, mert ezután a magyar faj legeredetibb fészkeinek boldogulását s mindezzel a legfőbb nemzeti célok szolgálátát véli megkezdeni. Annak, hogy Széchenyi annyira szívén viselte a Tisza-völgy rendezésének kérdését egyik magyarázata az, hogy ezáltal a Tisza-völgy területén elhelyezkedett magyar fajtáknak nyomoruságos helyzetét akarta enyhíteni, másrészt a Tisza kiöntéseinek szabályozásával többmillió

hold földet kívánt visszaadni a mezőgazdasági termelésnek.

Terveiből, elgondolásából sok még életében megvalósult, sok csak halála után, de a mindent átfogó, hatalmas reform-programja tulajdonképpen még ma sincs kész s ennek maradéktalan megvalósítása érdekében kell mindnyájunknak dolgoznunk, élnünk, égnünk s ha kell; elégnünk.

Legyen áldott az a mag, amelyet ő hintett el munkájával ebben az országban és legyenek áldottak azok, akik az ő eszméinek követői s ezáltal az új magyar életnek formálói kívánnak lenni.

Rengeteg virág hullt a kis Veress Juditka koporsójára

A tragikus halált halt kisleány megható temetése

Tegnap délután temették el a tragikusan elhunyt Veress Juditkát, aki — mint ismeretes — szerdán délben a nagyerdei strand vízében játszadozás közben meghalt.

Debrecen egész társadalmá nagy megdöbbenéssel fogadta a tragédia híreit, amely dr. Veress Géza városi tanácsnokot és családját mély gyászba döntötte. Részvevő szívvel osztozott mindenki a szülők végtelen fájdalomában. Hatalmas tömeg vett részt a temetésen. A Köztelítő díszravatalozó termét zsúfolásig megtöltötte a közönség, amelynek sorában ott volt Losonczy István főispán, dr. Kölesey Sándor polgármester vezetésével a város egész tisztviselői kara, dr. Vásáry István országgyűlési képviselő, ny. polgármester, dr. Mező Sándor ügyvédségi elnök, dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, Uray Sándor egyházközségi főjegyző, Erdős Károly egyetemi tanár, Unger táblabíró, dr. Budabázy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, Komlóssy Pál rendőrtanácsos, Csáky János földbirtokos, Hódy Béla ügyvéd és még sokan mások. Megjelentek a Dóczy-intézet gimnáziumának egyenruhás növendékei is, az elhunytak oszálytársai.

A Városi Dalegylet énekkara Forrai István karnagy vezényletével gyászadalokat adott elő, majd Nagy Sándor sárándi lelkész, a Veress-család közeli rokona mondott meginidító gyászbeszédet és imát. Az énekkar fenségesen szép gyászadalokat énekelt, majd megbontolták a ravatalt és a gyászmenet elindult Veress Juditka földi pályájának utolsó állomása felé. A tömérdék koszorú, virágot külön kocsik hozták.

A jobboldali közlekedésre való áttérés

A rendőrhatalóság fi gyelmeztetése

A 187.000—1941 B M számú rendelet a közlekedési szabályokat a jobboldali haladásra áttéréssel kapcsolatosan a következőkben módosította:

Budapest és környéke kivételével az úttesten annak menetirány szerinti jobb oldalán kell haladni. Szembejövő járműnek jobbra kell kitérni.

Járművet általában csak balra szabad előzni. A rendőrhatalóság szükség esetén a hidakon, valamint egyéb erre alkalmas utakon a jobbra előzést rendelheti el.

Irányváltoztatás esetén balra a külső nagy ívben, jobbra a belső kis ívben kell bekanyarodni.

Ha a járművek olyan útkereszteződésnél, vagy útkanyarultnál találkoznak, ahol a közlekedést hatósági közeg (rendőr) nem irányítja, a jobb felől jövő járműnek, fő és mellékútvonal keresztezésénél pedig a főútvonalon haladó járműnek a többi járvél szemben elsőbbsége van.

A járművezetők karjelzései:
a) lassítás és megállás esetén a jobbkarnak felfelé kinyújtása;
b) a haladás irányának megváltoztatása esetén jobbra a jobb, balra a bal-karnak vállmagasságban, vízszintes kinyújtása.

A gyalogjárókra vonatkozólag, szembejövő gyalogjárónak lehetőleg jobbra kell kitérni, az előhaladót pedig balról kell előzni.

Legfőbb szabály tehát, amit mindig s pontosan be kell tartani: mindig az úttest jobboldalán kell haladni, még akkor is, ha az egész belátható útrész szabad előttünk.

Tájékoztató táblák és jelzések a menetirányszerinti jobb oldalon állítandók fel.

Kerékpárosoknak csak egymásután, a menetirány jobboldalán kell haladniok.

A sírnál ismét Nagy Sándor imádkozott, majd megkapó szavakkal búcsúzott az utolsó útjára induló kis halottól:

— Szívünk szerelmese, édes nap-sugarunk áldás kísér és imádság örök utadon. Te megtértél oda, ahonnan ki-indultál. Lehajtottad fejedet Mennyei Atyánk keblére. Tied az élet, miénk a halálos dermedés. Tied az Isten színről színré látása. Tied a bizonyosság, miénk az örök bizonytalanság. Csak egy vigasztal, hogy lelked az Istennek kezében van.

A meginidító szavak után az énekkar éneke közben tűnt el a sírban a koporsó. Szem nem maradt szárazon, amikor a hozzátartozók a halott kedvence virágait dobták a sírba. A kis Dóczyisták is sorra a sír elé léptek és virágaikkal búcsúztak szeretett kis oszálytársuktól.

A koporsóra ráhulló göröngyök kegyellen ritmusában emelkedett a sírhant. A koszorúk, csokrok, amelyek teljesen elborították a sírt, magukkal hozták a mező és a kertek virágait. A pompázó élet búcsúzott az életből a halálba szakadt gyermeké.

A temetést a Dankó temetkezési intézet végezte kegyeletes gyáspompával.

A rendőrség befejezte a vizsgálatot a tragikusan elhunyt Veress Juditka szerencsétlensége ügyében. Megállapította a rendőrorvos, hogy nem fulladás okozta a halált, hanem szív-roham és a kisleány már meghalt, mikor a víz alá merült. Az orvosok szív-izomtúlterhelést és más betegségek a nyomait is megállapították.

vagy a gépkocsi baloldal falára kívítt ráfésteni.

Forgalmi engedéllyel (próba engedéllyel) ellátott gépjárműveken az országos közlekedés rendészeti bizottság mélynyomású bélyegzőjével ellátott s a rendőrhatalóság által kiadott rendszám-táblákat a következőképp kell elhelyezni: Elöl a gépkocsi a haladás irányában a baloldali sárhányón, vagy a hűtő előtt a világitó testeket összekötő rúd közepén.

Debreceni rendőrség.

Hatvan évvel ezelőtt...

Erdős József professzor megható levele a pancsovai ref. gyülekezethez

D Erdős József egyetemi ny. professzor a következő szép és megható levelet intézte a pancsovai református gyülekezethez:

KEDVES ATYÁMFIAI!

Isten áldó kegyelméből az 1881. évi július hó első vasárnapján tartottam beköszöntő egyházi beszédemet Ap. Csel. 4:12 alapján a pancsovai református gyülekezet német- és magyar-ajkú tagjai előtt, a Florinai utcában levő községi iskola termében, amelyet a városi tanács engedett át ünnepi és vasárnap istentiszteletünk céljára.

Megható és örvedetes lelki élmény volt ez az akkori istentiszteletünk, mert tisztán a gyülekezet jelenlévő tagjai, az allig 25 éves lelkipásztor és felesége körében történt meg a beköszöntés, a beiktatás és tisztésegelfoglalás a presbiterek s lelkész kézfogása mellett. Ezzel megkezdődött a hitéleti munka és az építés, községi szervezés, missziói tevékenység időszeke.

Ti, jelenleg munkálkodó és buzgólkodó Atyámfiak, bizonyára hallottátok apátoktól és kortársaitoktól, mennyire megaláldotta a jó Isten az én három évi forgolódásom és hűségem folytán a pancsovai gyülekezetet, úgyhogy hajlékot építették az Ő szent neve imádsárára, a parókiát javítottuk, vasárnap iskolát szerveztünk és a határszéli és környékbeli hívek látogatásával és lelki gondozásával a hitorsosi szeretetkötélüket erősíthettük Isten dicsőségére.

Amidőn most hatvan esztendő távlatából arra a Ti közöttetek eltöltött három évi életidőre és a pancsovai református gyülekezetre visszatekintek: imádságos lélekkel áldom a jó Istenet hozzánk való irgalmasságáért s őszinte szívvel üdvözölöm a pancsovai református gyülekezet lelkipásztorát, presbitériumát és egyen-egyen minden tagját.

Isten áldó kegyelmébe ajánlással és szeretettel maradok a hatvan évvel ezelőtt beköszönt ifjú lelkipásztorotok változatlan érzelmével

D. Erdős József

egyetemi nyugalmazott professzor.

Bolgár újságíró Debrecenben és a Hortobágyon

Debrecenbe jött Fortounoff Konstantin bolgár újságíró, akit a bolgár-magyar asztaltársaság vezetői fogadtak. A bolgár újságíró a »Vecser« és »Dnesz« című rapilapoknak a munkatársa. Szófiából jött Budapestre és onnan előbb az erdélyi részeket, főleg a furdóket tekintette meg.

A bolgár újságíró az Idegenforgalmi hivatal vezetőjének, Grass' Hezbertnek társaságában, tegnap a Hortobágyra ment ki, ahol megismerkedett a híres család berendezését, jóízűen ebédelt, sétát is tett a pusztán, majd bejött este Debrecenbe és szombaton a város nevezetességeit tekintte meg.

Kolozsvár vagyónából több ezer holdat vettek el a román városatyák

A román megszállás idején a kincses Kolozsvár város vagyónát nem valami megbízható módon kezelték a román városatyák és ennek tudható be, hogy a város vagyónából 3130 hold föld került idegen kézre. Ajándékos gyáralapítók, agrárreform, esere stb. címen vették el a földet. A város vezetősége most bejelentette a »lelkönyvi hatóságúnál, hogy visszape li a város vagyónát. Értékes telkeket kapnak egyleges jelképes vételár fejében a román püspökök és maga Goga Oktavian is. Kolozsváron eddig 481 esetben jelentettek be perindítást a telelkönyvi hatóságnál.

Laky miniszter bejelentette az egységes mezőgazdasági arrendszert

A lehetőségig honorálták a gazdaközönség kívánságait a gabonákkal kapcsolatban. — A közellátás gondjai kisebbek lesznek, mint tavaly. — A hús és zsir árát továbbra emelni nem lehet.

A felsőház tegnap ülést tartott. A napirend előtt gróf Széchenyi Bertalan elnök a bejelentések során, a felsőház elnök figyelmébe közösen hangsúlyozta, hogy a szovjetországi részről magyar terület ellen intézett, magyar életben és vagyonokban súlyos károkat okozó, minősíthetetlen légitámadások következményeképp, hazánk hadiállapotba került a Szovjetunióval és az ellenségeskedések megkezdődtek. Ezekben a történelmi örökben a ma-

Laky miniszter beszéde

A tárgyalás felszólalt Laky Dezső közellátási miniszter. Kijelentette: tisztában van azzal, hogy azok a problémák, amelyek intézésére kijelölték, mennyire a közérdeklődés középpontjában állnak. Az érdeklődés középpontjában mégis az árkérdés áll. Ez minden gazdasági rendszer fundamentuma. Eszrevételek hangzottak el arról, hogy az árpolitika nem azon a síkon mozgott, amelyen a mezőgazdaság érdekei; azt kívánták, hogy a mezőgazdaság ne kerüljön rosszabb helyzetbe az árkérdésben, mint az ipar. Kijelentette, amióta irányított árpolitika van, a mezőgazdaságtól semmi olyan előnyt nem ragadt meg, melyet az iparnak megadnak. Megpróbálta a kormány az agrárról csökkenteni, majd megszüntetni. Ebben az árkormánybizottság is igen nehéz munkát végzett, mindenáron tartotta az ipari árszínvonalat akkor, amikor fokról-fokra mégis megengedte, hogy a mezőgazdasági árak jobban kifejlődjenek.

Ennek az volt az oka, hogy az 1939-es mezőgazdasági árszínvonal valóban nagyon alacsony volt. Amikor nyilvánvaló lett, hogy a háború nem napok, hetek, vagy hónapok kérdése, akkor nem mulasztotta el a kormány megmozgatni és előrendíteni a mezőgazdasági árrfrontot.

Arról beszélt ezután a miniszter, hogy ma éjszaka kapta meg minden részleteiben kidolgozva az egységes mezőgazdasági arrendszerről az illetékes szervek által készített rendelettervezetet. Hamarosan napvilágra kerülnek azok a rendelkezések, amelyek ennek a minden szempontból átgondolt és összefüggő arrendszernak rendelt szabályozását tartalmazzák. A rendelet szövege és intézkedései széles körökben megnyugrást keltenek.

Az egységes mezőgazdasági arrendszert részleteit hónapokon keresztül tárgyalták a legkülönbözőbb érdekeltségekkel és lehetőleg honorálták azokat a kívánságokat, amelyekre jogosan és méltányosan bármilyen oldalról felvetettek.

Az egységes mezőgazdasági arrendszert a közellátás érdekeit szem előtt tartva, lehetőleg figyelembe vették a gazdaközönségnek azokat az elgondolásait, amelyeket a gabonákról sokszor kifejtettek. A rozs árát például csaknem a búza árára tornázták fel.

— Meg van minden reményünk arra, — mondotta a miniszter —, hogy az eddigi termésből megfelelő elosztással, adagolással mindenkinek biztosítani tudjuk, hogy a következő gazdasági évet átélje, bár a következő év nem lesz a bőségrek esztendeje.

— És hogy ezt remélni merem, annak egyik alapja az a gabona-rendelet, — amely múlt vasárnap jelent meg. Ez a gabonarendelelet a gabonát a kicsepléstől kezdve egészen a felhasználásig a kormány ellenőrzése alá helyezi és ha — amint én bízva bízom és szilárdan hiszem — az ország egész közönsége felismerkedik arra az eszméletre, hogy megéri: mindenkinek mennyire a saját léte és biztonsága érdekében van szüksége a rendelet szakaszainak betűszóiról értelemben való megtartására, abban a pillanatban nem lehet senkinek ebben az országban semmiféle úszításra számítania, nem lehet arra spekulálnia, hogy a következő évben az élelmiszer frontján olyan nehézségek támadnak, amelyek nyugtalanságot kelthetnek és ezen át talán a belső békét is veszélyeztethetik.

— Természetesen messzemenő módon gondoskodunk arról, hogy a mezőgazdasági népességét illetően jogosan támasztható igényeket a legnagyobb mértékben ki tudjuk elégíteni. Megtárgyaljuk a módot arra, hogy a legnagyobb mértékig valamennyi társadalmi rétegnek a szempontjait figyelembevevő megoldást találjunk.

— Ennek következtében ezen a helyen

gyar honvédség a Kárpátoktól keletre nyomul előre, hogy a nagyszerű német véderővel együtt Európa békéje és kultúrája, valamint hazánk biztonsága érdekében teljesítse kötelességét. Legyen a Mindenható bőséges áldása hős katonáinkon, hogy a reakur három nagy feladatokat sikeresen megoldhassák.

A napirendre rátérve többek között a közellátás és Radosay igazságügyminiszter válasza után elfogadták a közellátási büntető javaslatot.

is figyelmeztetnem kell mindenkit, az országnak minden lakosságát: vérmes reményeket senki sem táplálhat és különösen: nem gondolhatja azt, — hogy van mód úgy gazdálkodni, kinek-kinek a maga természetével, ahogyan tényleg valaki egy és más ok következtében kívánatosnak tartja. Egyfelől kifejtettem már, hogy az aratómunkások arató részéhez egyáltalában nem kívántunk hozzányúlni, mert az a munkás életfentartásának az alapja s másfelől az a véleményem, hogy az ideai arrendszert a gabonaféléket olyan józanul kalkuláltuk, hogy ezzel a tisztességes jövedelmezőséget messzemenőleg biztosítottuk, ezzel szemben a kormány jogosan követeli és elvárja azt, hogy a gabonaforgalomban elgondolásait mindenki magáévá tegye.

A tisztességes kereskedői munkával arány-

Zuhanó bombázók nyitottak utat a német páncélosoknak

BERLIN, július 4. (Német TI.) Azokban az elkészeredett harcokban, amelyek a Berezina-folyó mellett fejlődtek ki, amikor német páncélosok áthaladtak rajta, nagy sikerrel avatkoztak bele a német zuhanóbombázók. Támadásuk hatása olyan rendkívül volt, hogy szabaddá lett az út a német előnyomulás előtt.

Egy mozdony a levegőbe repült, ugyanakkor a felvonulás útvonalain is több járművet és ágyút megsemmisítettek.

Német harcok kitélekek a keleti hadifrontosságú célok ellen intézett támadásaiban a legutóbbi napokban eredményesen bombázták a szovjet hadiipar szmolenszki üzemét. (MTI.)

BERLIN, július 4. Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyéről értesül,

Felére csökkent a gazdasági akadémiák hallgatóinak száma

Az ország összes gazdasági akadémiáinak igazgatói emlékiratot intéztek a földművelésügyi miniszterhez, amelyben felhívják a figyelmét arra, hogy milyen nagy mértékben fogyatkozott meg a hallgatók száma. Míg a huszas években átlag 800 hallgatója volt a csonkaország három akadémiájának 1940—1941-ben — a kolozsvári akadémiával együtt — már négy gazdasági akadémiára összesen csak 390 férfi és 33 nő hallgató iratkozott be. Ez a visszaesés annál feltűnőbb, mert közben az ország területe mintegy hetven százalékkal növekedett. A mezőgazdasági szakemberekben ezerszerint igen nagy hiány következhet be és nem lehet elzárkózni az elől, hogy az akadémiák válságát megvizsgálják az illetékesek. A gazdasági akadémiák igazgatói szerint a csökkenés első oka, hogy az okleveles gazdák csak hosszabb kiegészítő tanulmány után kaphatják meg azokat a vezető közhivatali állásokat, melyeket a műegyetem mezőgazdasági osztályának végzett halgatói elnyerhetnek.

Azt kívánják a gazdasági akadémiák igazgatói, hogy négyéves gazdaképzést szervezzenek meg az akadémiákon és biztosítsák az új érvényesülési lehetőségeket. (Fogalmazói karba juttatás, gazdaságtanácsadó szervezet kiépítése stb). Nemes versenyt szeretnének kialakítani a vidéki gazdasági főiskolák és a Műegyetem mezőgazdasági osztálya között. Ezért a gazdasági akadémiák negyedik évében speciális célokra szeretnék ki képezni a hallgatókat, hogy megismerjék a falu kulturális, szociális és gazdasági problémáit, azt a munkakört, melyet a kisgazdák termelésének irányításával foglalkozó szakembereknek kell

ban álló jutalék jogosan kelti azt a reményt, hogy olyan verseny alakul ki az összegyűjtésben, amely mellett a közellátás gondjai sokkal kisebbek lesznek mint tavaly.

A sertésforgalomról beszélni megállapította, hogy a kormány által felállított szerv jól funkcionál, a fővárost fenyegető zsrhiányt jórészt ennek az irodának munkájával lehetett megszüntetni: nem is valószínű, hogy a legközelebbi hónapokban a közellátás komolyabb zökkenőjére kellene gondolni. A zsr és a hús árát feljebb emelni nem lehet, mert ez nem kívánatos mozgalom felélénkítésével járna.

— Ami az ipari közellátást illeti, nem adhatunk elég hálát a Gondviselésnek — mondotta a miniszter —, hogy a lipsei forrásokat az utolsó pillanatban megadta, mert különben ma már egyetlen petróleumlámpa sem égne a vidékeken.

A cukorjegyvek bevezetése óta a falu cukorfogyasztása sokkal nagyobb. A cipőellátásban súlyos gondjai vannak. Olyan nyersanyaghiánnyal küzd az ország, amelyet teljesen áthidalni nem tud. Lehetőleg gondoskodnak arról, — hogy ezzel részben sertésbortalp, részben a kísérletezésekben kialakult jó műtálp felhasználásával csökkentessék a cipőhiányt. Azzal is foglalkoznak, hogyan lehetne típuscipők gyártására jobban felhasználni a meglévő bőrt. Megfelelő mennyiségű pamut- és gyapjúszövet kiosztására is gondolnak falun megfelelő áron.

Beszéde végén hangoztatta: a kormány mindig szem előtt tartotta a mezőgazdasági termelés vezető szempontjait. A felsőház nagy tetszéssel fogadta felszólalását.

a német léghaderő harcok levezényelése csülörtökön is főképpen a haretéren levő szovjet csapatok utánpótlásának megállítására ellen irányult. A balli haretéren a repülőket hat szállító vonatot, az utakon pedig 70 tehergépkocsit, a haretér közepén szakaszán 34 páncélos és 50 tehergépkocsit semmisítettek meg, közben több vonatot is kiskiklaltak. A pályaudvaron és vasúti síneken sok rombolást végeztek. Eszakon Murmanszk mellett egy vonatot megsemmisítettek. Zuhanóbombázók ellenséges állásokat romboltak szét. A harcok a szovjet még megmaradt légerője ellen tovább folyik. Az eddigiek szerint 24 óra alatt 98 szovjet gép pusztult el. Ezek közül 22 a földön, 76 pedig légharásban. (MTI.)

A közellátási miniszter Biharban

A közellátási miniszteriumba nemrégiben panaszok érkeztek Bihar megyéből. Laky Dezső közellátási miniszter szükségét látta annak, hogy személyesen győződjék meg a helyzetről. A miniszter csütörtökön, személyi titkára Benkő Géza kíséretében Nagyváradra utazott, ahol tanácskozott a közellátás tényezőivel: Czifra Kálmán főispánnal, Hlatky Endre főispánnal, Soós István polgármesterrel, valamint a közellátási előadókkal.

A tanácskozás eredményeként Laky Dezső több olyan intézkedést rendelt el, amelyek biztosítják a felmerült panaszok orvosolását.

A miniszter ezután néhány biharmegyei községet látogatott meg. Mezőtelegezen személyesen elment egy pékintézetbe, ahol a felmerült panaszokat azonnal orvosolta.

Szentpéterszeg és Berettyóújfalun látogatása következett ezután, ahol ismét gondoskodott a közellátási ügyek

legfőbb intézője arról, hogy a lakosság szükségleteinek kielégítése zavartalanul történjék.

A képviselőház ülése

A képviselőház tegnapi ülésén a legutóbb elfogadott törvényjavaslatok bizottsági jelentései kerültek napirendre, majd az elnök javaslatára kimondta a Ház, hogy legközelebbi ülését kedden tartja.

Megélhetősi nyújt az újságárusítás

Az újságárus foglalkozás ma már aránylag jó és nyugodt megélhetősi nyújt. A rendkívüli események és sok mindenféle fontos rendület közlésre fokozzák az újság iránti érdeklődést és így az újságárusok keresete is emelkedik.

Idősebb férfiak és asszonyok nemcsak kenyeret, hanem öregségük biztosítását is elérik újságárusítással. Kiadóvállalatunk az OTI-nál biztosítja újságárusítóit, kik idősebb kortól számítva 8—10 évi munka után öregségi járadékban részesülnek és nincs gondjuk, hogy mi lesz velük öregségükre.

A szíriai Palmyra 13 napos ellenállás után elesett

VICHY, július 4. A brit csapatok július 3-án egy órákor elfoglalták Palmyrát, amely ellen páncélos gépkocsikkal vezetett erős támadást intéztek.

Vichyi katonái körökben Palmyra elesetével kapcsolatban közlik, hogy ez a 300 főnyi katonasággal és hús darab repülővel védelmezett város július 3-án elesett 13 napi ellenállás után. Az angol erőknél Palmyráról nyugatra sikerült egy magaslatot elfoglalniuk, ahonnan a brit tüzéség közvetlenül lőhetett a mélyen fekvő francia lakanyákra.

Pétain tábornagy, francia államfő abból az alkalomból, hogy a brit csapatok elfoglalták Palmyrát, a következő táviratot intézte Dentz tábornokhoz, Szíria főbiztosához:

— Közölje mindazokkal, akik az Ön oldalán küzdenek, hogy egész Franciaország együttérzéssel kíséri harcukat, Tiszteleg Palmyra bitor védőserege előtt, amely a számban és hadianyagban nagy fölényben levő haderőkkel szemben is csak 13 napos kétségbeesett ellenállás után maradt alul. Áldozatuk Franciaország erejének egyik forrása marad. (MTI.)

Meglopia lársát, aki még a fogházban is segítette rajta

A debreceni törvényszék fogházába volt bezárva vagyon elleni bűncselekmény miatt Egri Gyuláné és Lovász Imréné, a két asszony barátságát kötött a fogház falai között és ennek az lett az eredménye, hogy Egrinének, aki hamarabb szabadult, segítségére lett Lovásznén. Teljesítette azt a kérését, hogy adja át neki ruháját, cipőjét, mert nincs megfelelő ruházata, melyben a szabad életbe visszatérjen. Igérté, hogy visszaküldi a fogházba a ruhákat arra az időre, amikor kiszabadul és leveti a daróruhát. Lovászné hiába várta a ruháját, nem kapta meg és csak nagynehezen mások segítségével jutott ruhához, hogy a ruhát levethesse.

Kiszabadulása után kereste Egrinét és mikor meggyőződött arról, hogy az eladta az ő ruháját, cipőjét, feljelentette sikkasztás miatt, Dr Pogány Béla törvényszéki bíró előtt Egri Gyuláné, aki sokszor volt már elítélve, beismerő vallomást tett.

A bíró elítélte a visszaeső bűnös asszonyt hathónapi börtönre. Az ítélet jogerős.

A Német Birodalom Szovjetunióbeli diplomáciai képviselői, valamint az ottani német újságírók útban vannak a kiesérelésre kijelölt hely felé. A berlini szovjet képviselőt szintén útban van arról, hogy

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 5-én reggel 8-tól, 12-én reggel 8-ig:
 „Kigyó” Piac ucca 31., telefon: 30-95.
 „Tiszta” Péterfia 61., telefon: 24-52.
 „Csillag” Árpád-tér 1. telefon: 29-32.
 „Szt. Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09.
 „Mátyás király” Nyilastelep, Vámos-pécsi út., telefon: 32-01.

Áldott légy Urunk...

Áldott légy Urunk, itt a Nyár!
 Boldog ki vet, boldog ki kaszál.
 Boldog a sík mezőknek embere
 Ott ring a szélben búza tengere
 Erős, barna testek a tarlón,
 Inas, eres kezek a sarlón,
 Közben a kasza pengve jár,
 Áldott légy Urunk, itt a Nyár!

A nap ránk önti hősugarát,
 Mi szántjuk fel a föld ugarát,
 S hol ezeltől semmi sem érte,
 Kezünk nyomán hull szét az élet.
 Szól az élet ritmusa: munka
 Tovább kemény életutunkra.
 A munka hív, a munka vár,
 Áldott légy Urunk, itt a Nyár!

S mi ifjú, erős fiai a Nyárnak
 Kik boldogok s akiknek seb nem fájhat,
 Alázattal eléd leborulunk,
 S köszönjük Néked ó mi Nagy Urunk
 A kenyeret, az áldott szent magot,
 Amit kegyelmed im nekünk adott,
 Kif forrón vár sokmillió szájt,
 Áldott légy urunk, itt a Nyár!
 Ujvári Ervin.

10 darab borolva pengő 60 fillér Novák Márta illatszertár Csapó u. 88

— Vasárnapi istentiszteletek rendje a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál. — Délelőtt 6 órakor dr. Farkas Pál. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor Uray Sándor, délután 6 órakor Molnár Gyula. — Kössuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 6 órakor Ács Mihály. — Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Szabó G., délután 6 órakor Peleskey Károly. — Ispoly templomban délelőtt 10 órakor dr. Ötvös János, délután 6 órakor Birinyi János. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss G., délután 6 órakor dr. Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 ó. Duscza Ferenc, délután 6 órakor Duscza Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 6 órakor Mezey Béla. — Csapó-terti templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 6 órakor Zsoldos István. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi L., délután 6 órakor Szilágyi László. — Augustia szanatóriumban negyed 10 ó. Konecz Zoltán. — Egyetemi klinikákon délelőtt Konecz Zoltán. — Nyulási Állami iskolában délelőtt 10 órakor Benkő Károly. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János féglavetői gyülekezeti házban délután 4 órakor Kovács Árpád. — Wolffka-telepi olvasóköriben délután 4 órakor Duscza Ferenc. — Reménység Háza délután 3 órakor Benkő Károly. — Tanulási istentiszteletek: Öndöd I. Kádár-úti délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád. Hármashegy délelőtt 9 órakor. Lukaháza délután 2 órakor László L. Elek. Nagymacs délelőtt 10 órakor. Kismacs délután 2 órakor Tömöri Lajos. — Pál-lag délelőtt 9 órakor Erdei Károly. — Szepes délelőtt 9 órakor. Hosszupályi út délután 2 órakor Papp Géza.

— A római katolikus templomban és kápolnában a szokásos vasárnapi misserend. A lelkesíti beosztást ma eszközök.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László th. esperes-lelkész. — Ugyancsak délelőtt 10 órakor Berettyóújfaluban a polgári leányiskolában evangélikus szórvány-istentisztelet, prédikál: Sexty Zoltán szórványlelkész. — Délután négy órakor Hajdúböszörményben evangélikus szórványistentisztelet, prédikál: Sexty Zoltán szórványlelkész.

Három széné égett halott a felrobbant autó romjai alatt

Egy teherautó nekirohant a villanypóznának, a magasfeszültségű áram felrobbantotta

Tömegszerencsétlenséget okozó autókarambol történt a balatoni műúton. A MAORT részvénytársaság hatalmas teherkocsija Martonvásár közelében, Tarnok felé haladva, nekifutott egy villanypóznának. Az összeütközés következtében a villanypózna kidőlt s a magas feszültséggel telített hálózat rázuhant a felborult teherautóra.

A magasfeszültségű áram az autó motorházát felrobbantotta s a robbanás az autót darabokra tépte. A szerencsétlenség helyszínére a vármegyei mentők több kocsival érkeztek. Elsőnek Gömöri István 35 éves nagykanizsai soffőr holtteste került elő a kocsí romjai

alól, majd Kare András 45 éves munkavezetőt és Simon Márton 38 éves kocsikísérőt holttestként vették ki félig széné égvé. A tömegszerencsétlenség súlyos áldozata még László Sándor munkás, akit a vármegyei mentők súlyos sérülésekkel szállítottak a Magdolna-kórházba. A kocsí öltök utasa, Simon István munkás, csodálatosképpen karcólás nélkül került ki a borzalmas szerencsétlenségből.

A megdöbbentő szerencsétlenség ügyében megindult vizsgálat megállapította, hogy a teherautó súlyos vasesőveket szállított. A kocsí a sikos úton megcsúszott, ez okozta a szerencsétlenséget.

— Istentiszteletek sorrendje a görög katolikus templomban. Délelőtt negyednyolc órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmissze. — 9 órakor katonamissa. — 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Délután félnyolc órakor rózsafüzérajátosság. — Délután négy órakor vespere és szent-ségimádás.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. 11—12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— A főispán szemléje a Mikepécsi uti főmeglakásban. Losonczy István főispán pénteken délelőtt felesége és dr. Ujvárosi Sándor főispáni titkár társaságában megtekintette a Mikepécsi út 7. szám alatt levő tömeglakást. Az egy csoportban lakó többgyermekes szegény családoknak hetven gyermeke fogadta a főispánt, aki szemléltette a tömeglakást, meghallgatta a panaszokat és azonnal intézkedett, hogy elsősorban a közegészségügy követelményeinek megfelelő munkálatokat végezzék el a sokgyermekes családok érdekében.

— Márki Kálmán okleveles lelkész, aki a református egyháznál pénztári ellenőr, a napokban tette le Budapesten az államszámviteli államvizsgát szép sikerrel. Ő az első, aki lelkészi oklevél alapján ezt a szakvizsgát megszerzte, amiről a vizsgáló bizottság elnöke is elismeréssel nyilatkozott.

— A debreceni rendőrkapitányságról dr. Padányi Zoltán rendőrfelügyelőkörnököt a miskolci kapitányságra helyezték át. A debreceni kapitánysághoz delegáltgyakornoknak kinevezték Andrassy Lajos marosvásárhelyi lakost, aki már elfoglalta helyét a kapitányság bünyügyi osztályán.

— Nap u. 27. alatt hölgyfodrászüzletet nyitottam. Szíves pártfogást kér Soltész István.

— A brit Bornéhoz tartozó Dulan Tiba szigetét iszapvulkán teljesen elpusztította. Az egész szigetből néhány négyzetméter emelkedik ki a vízből. — Néhány évszázaddal ezelőtt ugyancsak tűzhányó kitörése alkalmával bukkant elő a sziget a tengerből, ahová most visszaüllyedt.

— Romániában mérgezett élelmiszereket dobnak le a szovjet repülő. A román közegészségügyi miniszter felhívja a lakosságot, hogy ha meg nem állapítható eredetű élelmiszereket talál valaki, pl. cukorkát, húst, ne érintse és ne izlelje meg azokat, hanem jelentse a csendőrvagy rendőrszemnek. A minisztérium arra is figyelmeztet, hogy az ellenség minden bizonnyal megkísérli a források és kutak megmérgezését. A kutakat éjjel-nappal le kell fedni, lehetőleg gyakran ki kell merni és helyénvaló a kutak gyakori fertőtlenítése is.

Erdélyi emlékérmek kioszlása

Az Erdélyi emlékérmek átvétele véget f. évi június hó 29-én sokan nem jelentek meg.

Ujból felhívom a Debrecen városban és a városhoz tartozó külsőségeken lakó tart. tiszteteket, al-tiszteket és legénységeket, hogy az emlékérmek átvétele véget folyó évi július hó 6-án, vasárnap délelőtt 8 órakor pontosan jelenjenek meg a Ferenc József út 81. számú ház udvarán.

Igényjogosultak mindazok, akik 1940. évi július hó 2-től 1940. évi szeptember hó 30-ig terjedő időben legalább 28 napi tényleges katonai szolgálatot teljesítettek.

Személyazonosság igazolása céljából a szürke katonai igazolványi lapokat az érdekeltek hozzák magukkal.

M. kir. debreceni honvéd kiegészítő parancsnokság.

— A fodrászakosztály értesíti a tagokat, hogy borotvaszappan ismét érkezett és Nagy Ferenc elnöknel kapható. Elnökség.

— Egyhónapi fogházra ítélték egy debreceni kifutót, ifj. Bézi Sándort, aki munkaadójától, Boskovics Boldizsártól elloptott egy dinamót, Szerencsen fűrdőruhát lopott és egy fiatal-korú debreceni fiútól ellopta MÁV areképes igazolványát. A tolvaj kifutó tudomásul vette az ítéletet. Az ügyész is megnyugodott és így az ítélet jog-erős.

— A román pénzügyminiszter áldozati adó fizetését sürgeti. Stoeneacu tábornok, pénzügyminiszter felhívásban figyelmezteti az ország lakosságát, hogy a négy-százalékos áldozati adót a legnagyobb lelkiismeretességgel kell lerónia minden polgárnak. — Ez az adó — úgymond, — a hadsereg céljait szolgálja.

— Két tanuló fizetéssel felve-szek. Krish kályhásmeister, Ispoly-tér 1. sz.

— A litván felkelés 1300 áldozatát, akiket a szovjet katonák öltek meg, most temették el Kaunasban nagy pompával. A litván nemzeti kormány mindazokat a tisztviselőket, akiket a szovjet elmozdított, visszahelyezte állásába. A litván lövészsövetség is megkezdte munkáját.

— Az USA-nak alig van már diplomáciai képviselete Európában. Július 15-től kezdve Németországban, Olaszországban, Norvégia-ban, Dániában, Luxemburgban, Hollandiában, Franciaországban megszállt részében, Albániában, Görögországban, Romániában és Horvátországban nem lesznek többé amerikai konzuli képviseletek. Magyarországon, Finnországon és Bulgáriában az USA-tulenyegében nem képviselik konzuli hatóságok.

— Argentínában nagy földren-gés volt és az Andok egész vidékét többször rázta meg a rengés. A földlökéseket földalatti morajlás kísérte. A károkat még nem állapították meg.

— A céltudatos egészségápolás egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon mert ez a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét elő-mozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Bevezetik Szegeden is a kenyér fejadagolását. Nehéz testi munkások 40, könnyű testi munkások 25, szellemi munkások és gyermekek 20 dekát kapnak egy napra.

— Légiriadó Bukarestben. Csütörtökön este 7 óra ötven perctől 8 óra ötven percig riadó volt a román fővárosban, de ellenséges gépek nem érkeztek a város fölé.

— Egy szovjet bombázó nagy bombarakománnyal Helsinkit fölött lezuhant és felrobbant. Egy magányosan álló házra zuhant, úgy-hogy nagyobb kárt nem okozott.

A Baross Szövetség ünnepi ülése.

A Baross Szövetség a szabadkai 100-ik fiók megalakítása és taglétszámának 30.000 fölé való emelkedése alkalmából folyó hó 6-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében ülést tart, melyet feleke-zetek szerinti istentisztelet előz meg ebben a sorrendben: a rom. kat. Szent Anna uccai templomban délelőtt 8.20 órakor, a református Kistemplomban délelőtt 9 órakor, a gör. kat. templom-ban délelőtt 10 órakor. Ezúton is kér-jük tagjainkat, hogy az istentisztelete-ken minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek. Az elnökség.

— Kormányrendelet értelmében a használt gumibroncs javításához és újítófelülettel való ellátásához a kereskedelmi miniszternek tárcaközi bizottság javaslata alapján adott engedély kell. Mint a kereskedelmi minisz-ter most kiadott rendelete megállapítja, ezt a kérelmet a rendszeresített nyomtatvány felhasználásával kell benyújtani, mégpedig a budapesti gépjárműkerület területén a kereskedelmi miniszternek közvetlenül a miniszterium s máshol pedig ugyancsak a miniszterhez címezve az illetékes gépjárműkerületi szakértőhöz. Keze-lési költség címén a 104.132. sz. posta-takarékpénztári befizetési lapon gumibroncsköpenyként 2 pengőt kell befizetni és az elismervényt a kérelem-hez kell mellékelni. Az úgynevezett futójavításokra, például szeg okozta lyuk, a miniszter engedélye nem szükséges.

— Selmezy Ferenc csütörtökön dé-lután az Utóli úti pályán rendezett egy-órás gyalogló versenyen 12 kilométer 977 méteres eredménnyel új magyar rekordot ért el.

— A szovjetkegyetlenkedés igen nagyfokú különösen a Pruth vidékén, ahol megtörtént, hogy a mezőn dolgozó asszonyokat és gyermekeket gépfegyverezték a repülő.

— Három gyeplőszárát lopott el Mikepécsen a gazdájától Híblár József gazdasági eseléd és megszökött a faluból. A csendőrök elfogták és most állították a debreceni törvényszék elé, ahol háromhónapi fogházra ítélték jogerősen.

— Honosítás. A m. kir. belügymi-niszter a külföldi állampolgár Nagy Jolán 1922. évi születési pénztár-kezelő foglalkozású debreceni lakost a magyar állam kötelékébe felvette, illetve honosította. Polgármester.

— A debreceni törvényszékben hét-hónapi börtönrre ítélték el Egri Mátyás timármunkást, aki a debreceni timárok szövetkezetének telepére éj-szaka betört és onnan többszáz pengő értékű gépszíjat lopott el azzal, hogy értékesíti mint talpbört. Egy részét sikerült is eladni, de a nagyobbik részét az értékes börtönek megtalálták nála. Dr. Pogány Béla bíró kérdéseire töredelmes beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy nagyon megbánta már cselekedetét. A gazdájától, ahol mint napszámos volt a műhelyben alkalmazva, ugyancsak lopott néhány darab szaltlyánbört. A bíróság ítélete jogerős.

Sütőiparosok, fűszerkereskedők figyelmébe

A Közelelmezési Ügyosztály felhívja a sütőiparosokat, hogy e hó 7-én hétfőn úgy a maguk, mint megbízott fűszerkereskedők (vizsonteladók) által szombat estig eladott összes kenyérmennyiség kenyérlégyével számoljanak el. — Ugyanakkor újabb lisztutalványt kaphatnak.

Cukor, petroleum s egyéb elszámolás hétfő helyett kedden nyújtható be. Hétfőn tehát csak a sütők számolnak. Közelelmezési Ügyosztály.

Petroleumutalványok beváltása

Ertesíti a Közelelmezési Ügyosztály a város érdekelt lakosságát, hogy a petroleumutalványok 23 és 24 szelvényeire az 1941. évi július hóban összesen fél liter (5 deciliter) petroleum vásárolható a petroleum árusításával megbízott kis kereskedőknél a napi fogyasztói árban. A petroleumutalvány 23 számú szelvényére 3 dl., a 24 számú szelvényére 2 dl. petroleum szolgáltatható ki. A szelvények egyszerre is beválthatók. A petroleumutalványok 23 és 24 számú szelvényei csak folyó évi július hó 31-ig válthatók be.

Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petroleum kiskereskedőnél lehet vásárolni.

Az első textilnagykereskedőket kijelölék

Ismeretes, hogy több mint 3000 textilnagykereskedői iparigazolványt váltottak ki, főleg a fővárosban. A kijelölések közzétételét már megtörténtek és Laky Dezső közellátási miniszter most írta alá a vidéki textilnagykereskedők kijelölését.

Az első jogosítottak a debreceni körzetben a következők: Aszmann Ferenc, Mikó László, Molnár Károly, Kopjár Béla, Szentesi Ferenc, Fahidi József, Tasnádi Károly, Csáki Imre, Lindenfeld és Schwarz kivétel nélkül zsidók.

— **Meghalt Gerhardt Ohlemüller, a Protestáns Világszövetség főtájkára.** Halála a magyar protestantizmusnak is súlyos vesztesége, mert Ohlemüller őszinte barátja volt a magyar nemzetnek és a magyar protestantizmusnak.

— **Gyermekholttest a vályogvető gödörben.** Boncolást rendelt el a debreceni vizsgálóbíró Kovács Margit 18 hónapos egyéki gyermek halálával kapcsolatban. A gyermeket halva találták egy vályogvető gödör vizében az egyéki határban. Helyszíni szemlére és a boncolás megtartására pénteken délután Egyekre utazott a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosszakértő.

— **Néphivatalokat létesít Kozsvár városa,** amelyeknek az lesz a feladata, hogy a szegény családok tagjainak közigazgatási és bírósági ügyekben tanácsadással és útbaigazítással szolgáljanak. Természetesen a néphivatalok díjmentesen állnak a rászorulóknak segítségére.

— **Nagyarányú vasúti korlátozások Svájcban.** Bernből jelentik: Mivel a kormány az állami kezelésben lévő hajózási és vasúti társaságokat nem tudja ellátni a megfelelő mennyiségű ásványolaj termékkel, július hó 5-től kezdve Svájc területén erősen korlátozzák a forgalmat. Ez az intézkedés igen érzékenyen sújtja a széles rétegeket, mivel a svájci nyári utazási idény megkezdésével esik egybe.

— **A spanyol állam ebben az esztendőben 110.000 pezétát osztott szét** jutalomként sokgyermekes családok között. Két család, amelyek mindegyikének 25 gyermeke van és egy 19 gyermekes család külön országos jutalmat kapott.

Debrecen harmadik a magyar városok sorában

A Magyar Statisztikai Szemle legutóbbi számában adatokat közöl a január 31-én megtartott népszámlálás eredményeiről az országnak a második bécsi döntés után fennállott területére vonatkozólag az ország összes lakosságával, a törvényhatósági jogú városokkal, valamint a vármegyék, ill. közigazgatási kirendeltségek lakosságával és a lakosságnak 1910 óta előállott szaporodásával kapcsolatban.

A kimutatás szerint a törvény-

hatósági jogú városok között rangsorban Debrecen a harmadik helyen van. A sorrend a következő: 1. Budapest székesfőváros 1.162.822, 2. Szeged 136.375, 3. Debrecen 125.969, 4. Kolozsvár 110.418, 5. Nagyvárad 72.798, 6. Kecskemét 87.318, 7. Miskolc 77.290, 8. Pestszenterzsébet 76.894, 9. Újpest 76.072, 10. Pécs 72.307, 11. Kassa 66.961, 12. Kispeszt 65.139, 13. Hódmezővásárhely 61.729, 14. Nyiregyháza 59.105 lakossal.

NYARALÁS

Az IBUSZ felhívása a nyaraló közönséghez

Arra való tekintettel, hogy a hazai üdülőhelyek iránt a közönség érdeklődése állandóan nő és úgy a Balatonnál, mint Erdélyben, valamint a Felvidéken a penziók és szállodal szobák legnagyobb részének lefoglalása már megtörtént, az IBUSZ felkéri a közönséget, hogy a részét, amely még nem intézte el a szabarendelését, hogy saját kényelmének biztosítására minél sürgősebben intézkedjen bármelyik IBUSZ fiókirodában. Mással előállhat az az eset, hogy a torlódások miatt a közönség nem jut megfelelő kényelemhez és nem kaphat éppen azokon az üdülőhelyeken elhelyezést, amelyeken nyári pihenését el akarja tölteni.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínházban új magyar filmet mutattak be. Címe: „Lesz ami lesz”. Bohózatnak is megfelel, sokat nevettek a nézők és ötletes mese fordulatain, melynek sikerét jó szereplők biztosítják. A kísérő műsorban láthatók a kassai romok a szovjet bombázás után.

VIGSZÍNHÁZ. „Madarász”. Edekes, túlcukrozott operett, mely azonban oly pompás környezetben játszódik le, hogy érdemes megnézni a trollo tájakért is. A kísérő műsor friss híradója érdekes. Az APOLLO új filmje „Az örömapa” a kitűnő bécsi komikus pompás alakítását hozza. A közönség sokat derült a Moser-ládán.

— **Milánóban a nők nem viselhetnek nadrágot.** A milánói prefektus rendeletet adott, amelyben megtiltja a nőknek, hogy nyilvánosan rövid vagy hosszú nadrágot viseljenek. A rendelet a nadrágviselést a nőknek csupán a sí- és lovaglósportnál engedi meg.

— **Halálos baleset tolatás közben.** A nagykarolyi pályaudvaron Balogh Vilmos fékező vasúti kocsi tolatása közben két kocsit ütközött közbe került. Az ütközés úgy összenyomták, hogy Balogh súlyos belső és külső sérüléseibe a helyszínen belehalt.

— **Pervesztes lett a szovjet.** A dublini legfőbb törvényszék egyhangúlag elutasította a Szovjetunió fellebbezését Hanna bíró ítélete ellen, amelyet egy lelt és három észet hajó tulajdonjoga ügyében hozott. Mind a négy hajó ir kikötőkben horgonyoz. A Szovjetunió követelte a rigai Ramava és Everja hajókra, továbbá a tallini Mall és a parmai Otto hajóra való tulajdonjogának elismerését az a címen, hogy Lettországot és Észtországot bekebelezték a Szovjetunióba. A bíróság elnöke azzal válaszolt, hogy Irország külügyminisztériuma kijelentette: Irország Lettországot és Észtországot a Szovjetet sem jogilag, sem tényleg nem ismeri el szuverén és független államnak.

— **Életfogytiglani fegyház kapott az apagyilkos.** Gerstenbrein Lénárt dunaharaszti gazdálkodó 1926-ban szülőjükből revolverrel agyonlőtte apját, mert az nem adta át neki a birtokot. Az apagyilkos gazdálkodónak 15 évig sikerült ellepleznie bűnét, míg végül tavaly ráterlelődött a gyanú és beismerte a gyilkosságot. A pestvidéki törvényszék életfogytig tartó fegyházra ítélte Gerstenbrein Lénárt és a tábla most a büntetést helybenhagyta. A főügyész helyettes halálbüntetés kiszabása végett a Kúriához fellebbezett.

Gyászrovat

Özv. Kiss Károlyné sz. Szabó Eszter 60. évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 6 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozójából. Lakás: Teleki uca 6. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Kiss Antalné Kanyó Iona temetése ma hat órakor lesz a III-as ravatalozó teremből. Lakás: Kisfaludy u. 2 B. sz. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Holes Jánosné Takács Julianna életének 68-ik évében meghalt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozó teremből. Temetését a Dankó temetkezés rendezi.

Özv. Lénárt Károlyné Nagy Margit, élt 76. évet. Temetése ma délután öt órakor lesz a Köztemető III. terméből, református gyászszertartással. Fehértől váll. rendezésében.

Szakál Sándor élt 5 hónapot. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. sz. terméből, görög kat. gyászszertartással. — Fehértől vállalata rendezésében.

— **Popov bolgár külügyminiszter** szerdán ebédet adott a Magyarországot és Bulgária közötti új gazdasági egyezményről tárgyaló magyar és bolgár gazdasági küldötteknek a szovjetek tiszteletére. Az ebédet résztvevők a bolgár pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter és Jungert-Arnóthy Mihály szófiai magyar követ is.

— **Mátyássy Zoltánné a tábla is három év fegyházra ítélte.** A szegedi tábla tegnap tárgyalta Mátyássy Zoltánné bűntudatát és a törvényszék által meghozott háromévi fegyházbüntetést jóváhagyta. Mátyássy védője védelemnek szabaddárahelyezését kérte, de a tábla nem helyezte szabaddábra.

— **Horváth Kálmán halálhíre, melyet Budapestről jelentettek, nem bizonyult valósnak.** Az egykor rendkívül népszerű kiváló színművész él, súlyos betegségéből felgyógyult.

— **Befejeződik a romániai németek áttelepítési akciója** és a hazatérők utolsó csoportja július 8-án indul. Azokat, akik még nem jelentkeztek felszólították, hogy azonnal jelentkezzenek az induló utolsó csoport vezetőjénél, mert elveszítik a visszatelepüléshez való jogukat.

HIRDETMÉNY ragadós száj- és körömfájás állati betegség fellépéséről. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közli a város érdekelte lakosságával, hogy a Nádudvar községhez tartozó „Ozes” legelőn ragadós száj- és körömfájás állati betegség lépett fel. A 100.000—1932 F M számú rendelet 216 paragrafusának 1. bekezdése alapján felhívja a hatóság az állat birtokosokat, pásztorokat (gulyások, juhászok, kanászok), a fertőző állatbetegségeknek az idézett rendelet 193 paragrafusa értelmében való bejelentésére Debrecen, 1941 július hó 4. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Pk. 23230—1941 sz. Elárvereznek Balmazújvárosban, Debrecen uca 6. sz. alatt, Hutter és Lever Rt. végrehajtónak, balmazújvárosi lakos elleni végrehajtási ügyében, a csatlakoztatott hitelezők javára is. 1941 július hó 7. napjának délután 9 órájkor 2932 pengő 40 fillér becsértékű bolti árúárú, bor, autó és egyéb ingóságokat. Debrecen, 1941 július hó 2. napján. Lőrincz Endre kir. bír. végrehajtó.

— **Különös öngyilkosság.** Egy brüsszeli taxifőor elvesztette pénztárcáját, amelyben több ezer frank volt. Ezen a veszteségen annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságot követett el, még pedig oly módon, hogy taxijával szándékosan behajtott egy közeli esztornába.

Közgazdaság

Uj elnökséget választott a GYOSZ

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a Magyar Gyár- és Iparosok Országos Szövetsége most tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen sor került dr. Chorin Ferenc titkos tanácsos lemondása következtében megválasztott elnöki tisztség betöltésére is. A közgyűlés egyhangúan Haggenmacher Henriket, a Dreher-Haggenmacher Első Magyar Részvényes Rt. ügyvezető vezérigazgatóját választotta meg elnöké.

Húsz esztendői

Önfeláldozó és eredményes munkát jutalmazott a Kormányzó Úr, amikor megengedte, hogy a budapesti Nemzetközi Vásár helyettes igazgatójának Széchenyi Ödönnek és dr. Anker Gy. ügyvezető titkárnak elismerését tudtul adják. E legfelsőbb elismerés valóban méltán illeti a vásár két kitűnő főtitkárját, Széchenyi Ödön a sokrétű adminisztráció irányítója, dr. Anker György pedig a sajtópropagandának európai értelemben vett szakember és művésze. A kitüntetés híre gazdasági és sajtókörökben egyaránt általános örömet keltett.

A tenyészokca-akció érzében is megismétli a földművelésügyi minisztérium és ennek során kétezer darab 50 kilónál nem könnyebb 8—10 hónapos tenyészállat kerül kiosztásra és 30 holdnál kisebb földdel rendelkező gazdák közt. Egy gazda 1 kocát kaphat, kb. 100 pengős áron.

A terményföldön az árak változatlanok maradtak.

SPORT

Móré János, a debreceni fiú, a Magyar Kupát nyert Szolnoki MÁV edzője nyilatkozott a fővárosi sportlapnak. Elmondotta, hogy célja a Szolnokból nagycsapatot nevelni. „Az akarom — mondotta —, hogy a budapesti közönség úgy szeresse a Szolnokot, mint a régi, nagy Boeckait, ellenfeleink pedig úgy féljenek tőlünk, mint attól a Boeckaitól félték, amely minden nagycsapatnak réme volt.” Többek között azt mondotta még, hogy „a régi Boeckai nem lenne ma olyan nagy, mint akkor volt. Hiba játszanának benne középsatár: Teleki Palik, ma már nem boldogulnának a kullancsokkal szemben”. Lehet, hogy igaza van...

Meg fogják állapítani a versenyzői életmód szabályait. A közelmúlt magyar sportversenyzői sokszor felvetették azt a vádat egyes versenyzőkkel szemben, hogy „kiesztették a gyepet”, nem éltek sportszerűen, éjszakaiaktak, sőt például Sárosi Béla ellen hozták fel, hogy a kölni 7:0 előtt Bécsben egy hölgyvel sétált. Ennek a kérdésnek, hogy mi a sportszerű életmód, edöntésére most egy szakemberekből, orvosokból, régi versenyzőkből, vezetőkből, gyúrókból stb. álló társaság fog összeülni, hogy viták keretében megállapítsák a versenyzői életmód szabályait.

A Szeged vasárnap Nagyváradon játszik. Nagy érdeklődés előzi meg a szegediek vendégjátékát. A Szeged harmadik helyezését kívívta a legjobb vidéki csapat címét. Ezért holnap nemesak a Szeged legyőzésére törekszik a NAC, hanem a legjobb vidéki csapat címére is.

A esztendőben elmaradt Húsz-Zenészek mérkőzést a jövő hét valamelyik napján tartják meg. Helyette a Húsz a DVSC II-vel játszott, 3:3 gólarányú eredményt elérve. Góllövők: Szilágyi (3), illetve Horváth, Vincze és Nemesek. Jók voltak: Sipos, Kocsis, Trombitás és Kiss, illetve Tiszta, Pásti, Szilágyi és Szabó III.

Rézművesek—Kazánműhely mérkőzés lesz ma délután hat órakor a DVSC pályán. Játékvezető Sass.

Paál Jób riportregénye Jugoszlávia összeomlásáról

Európa mappájáról legurul egy ország

9-ik közlemény.

Népvándorlás éjféltkor az országúton — Pillanatképek retus nélkül a menekülőkről

A városi vámtól gyalog folytattuk az utunkat.

Letértünk az országútról és egy rét felé mentünk. Magunk se tudtuk, hogy miért. Ebben a szituációban észbe se jutott senkinek, hogy gondolkozzék. Ott ballagtunk a rét keskeny ösvényén, lehettünk talán tíz-tizenkét kilométernyire Belgrádtól, amikor jobbról repülőmotorzúgást hallottunk. Gyorsan lefeküdni az árokba. Talán két-három kilométernyire tőlünk bűgött el felettünk egész sereg bombavető. Százhetvenet számoltam meg közülök. Domboldalon fekiúdt a rét, amelyen menedéket kerestünk és előttünk terpeszkedett Belgrád.

Sohasem felejttem el ezt a látványt.

Légelhárító ágyukból lötték a gépeket. A srápnellek fehér füstgomolyagja ott kóválygott a levegőben fura görbe cikk-cakkban még negyed órával az ágyuzás után is. A városból egymás után lobbantak fel a lángnyelvek és mintha földöntúli vihar tombolna valahol, érték hozzánk a dörrenések. Nem láttunk egyetlen gépet sem, amelyek lezuhant volna. Baloldalon, kis dombon állt a dedinjei királyi palota. Négyszögletes fehér épület. Négy toronnyal. A Belgrádot bombázó Stukák közül kivált vagy három, ezek Dedinje felé repültek és még mielőtt Biba mérnök kimondhatta volna, hogy a dedinjei konokat fogják bombázni, máris lángnyelvek csaptak fel mind a négy toronyból.

Az árok tele volt emberekkel...

Fél óra múlva indultunk tovább és megpihentünk a réten.

Kicsomagoltuk az elemóziát és — délután ötkor megebédeltünk. Társaságunk ekkor még nyolc tagból állott. Biba mérnök, a felesége, fia és cselédje, egy rokon házaspár és Elek Gyurival mi ketten. Mellénk telepedett le a rétre egy belgrádi egyetemi professzor családja. Az asszony magyarul beszélt. A professzor újságot, hogy a Szimovics-kormány napokkal előbb ultimátumot kapott Németországtól és ez ma hajnali ötkor járt le. Belgrádban a kormány tagjain kívül nem tudott senki az ultimátumról.

— Pedig tudniok kellett volna — mondta a professzor, — hogy a németek nem viccelnek. Bitangság a belgrádi kormánytól, hogy legalább nem figyelmeztették a lakosságot, hogy meneküljön el. És miért nem nyilvánították Belgrádot nyílt városnak?

Újra visszakanyarogtunk az országútra.

Az egyik kilométerjelzőnél tudtuk meg, hogy a legközelebbi nagy város Mladenovac. Hatvanegynéhány kilométernyire van.

Az országúton akkora volt a forgalom, mint húsvét ragyogó vasárnapján Pesten a Váci utcában, vagy Bécsben a Kärtnerstrassen. De mennyire más publikum volt ez!

Elképzelhetetlenül tarka összevisszaságban hömpölygött előre a tömeg. Láttam embereket, akiknek idejük volt hozzá, hogy gyerekkocsiba pakolják legszükségesebb holmijukat, másnak csak éppen annyi érkezése volt, hogy plédet kapjon magára. Egy 25—28 év körüli csinos nőn férfinadrág volt, nehéz katonabakkancs az egyik lábán és piszkos tennisz cipő a másikon, felső testét mindössze vékony selyemkendő borította és kezében zöld kalitkát lóbált, benne sárga kanárral. Azt hiszem, hogy a szegény madárkában már nem is volt élet. Akik biciklivel jöttek el Belgrádból, csak kézen tudták vezetni kerékpárjukat, mert a nagy tömegben nem jutott hely hozzá, hogy biciklizzenek. Jöttek emberek hátukra kötözött dunnákkal és láttam egy aggastyánt, aki megpörkölt tamburát lóbált a kezében. Kutyák vonítottak, macskák sivalkodtak. Hat-nyolc éves gyermekek ültek az anyjuk vagy apjuk hátán. Az egyik kilométerkövön ült egy férfi, akinek három kalap volt a fején. Házaspárok ruháskosarat cipeltek úgy, hogy a férj fogta a kosár egyik fülét, az asszony a másikat. Ágy-nemű, szennyes ruha, cipő, befőtt, száraz sonka, demizsonban bor vagy víz heverték bedobálva a kosárban. Emitt vállra dobott boton lögött egy gramofon, amott vastag spárgára kötözött két koffer fityegett a vállon. A belgrádi villamosvasút és autóbussz kalauzai oldaltáskával a hónuk alatt úgy szaladtak az országútra, ahogyan el tudtak menekülni a kocsiról. Emberek, akik kidőltek, heverték az országút mellett az árokban és nem akadt senki, aki segítsen rajtuk. Síró gyermekek keresték bögve az anyjukat és aranyért sem lehetett sehol egy korty vizet kapni.

Rohant a tömeg és aki lemaradt, azt legközelebbi hozzátartozói hagyták el...

Asszonyok és férfiak neveket ordítottak és közben vadul száguldottak a tömeg közé az eszeveszettül és tébolyultan rohanó autók...

(Folytatása következik.)

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS
Remény, Köszönöm. Ott leszek. Ha változik, értesíts. Azóta jó. Tied. 1804

ALKALMAZÁST nyér férfi
4 középiskolát végzett jó házból való fiú tanuló felvételik Cserép látszerésznél. 1743

Lakatostanulót, jó családból való, fizetéssel felveszek. Rákóczi 13. 1817

Uri és női fodrászsegédet állandóra felveszek. Csöves búrák eladók. Vad hölgyfodrász. Kút 24. 1816

Berbélysegédet azonnalra felveszek. Fuchs Imre, Péterfia 32. 1819

ALKALMAZÁST nyér nő
Négy középiskolát végzett leányt felveszek. Gyors- és gépirni tudók előnyben. Szentesi Ferenc, Simonffy 2/c. 397

Fodrásztanulóleányt felveszek. Királyi fodrász, DMKE-vel szemben, Boeska tér. 1784

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT
Perfekti szakácsnőt vidéki tanyára jó hosszú bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Cím a kiadóban. 1821 vv.

Mindenes főző bejáró azonnalra. Piac 43. III. udvar 4. ajtó. 1815

Bejáró kisasszonyt felvesz Piri, Bethlen 23. 1812

Bejáró konyhai mindenestől azonnal beléphet. Boeska tér, Hatvan 6. 396

27 éves keresztyén nő házvezetőnek vagy anyahelyettesnek vidékre is elmegy. Cím: Pacsirta 49. 5. ajtó. 1786

Hosszabb bizonyítványal rendelkező középiskorú, egyedülálló mindenestől főzőnő, megválasztott, azonnal felveszek. Mester 29. Jobboldali uccai lakás, 1795

AJÁNLAT
Kellemes lakás, finom konyha a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

Vasutas, katona, pilóta. egyenruhákat bizalommal készítesse Tegdesnél, püspöki palota. Déri sarok. 1538 8. 30

Csípkeszővetet 300—150, klóplianyagokat 360—150 szélességben, mintás selymeket. Rothermere 36. Kereszlepület. 1051 7. 15

Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek minden géphez olcsón. Javitások jóállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 650 7. 17

Legelőszobában fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Kerékpár, varrógép, új és használt legújabb szakszerű javítóműhely Keszler műszerész, Széchenyi 1. 1718 7. 5

Aranyat, ezüstöt, briliánst legmagasabb árral bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1085 8. 31

Poloskairást ciangázzal, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 55 7. 16

Ciánóztasson Csala ciánózt vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9. Telefon 14-27. 711 9. 20

Prima élelmi oltott és darabos mész, cement, gipsz, folyamhomok és egyéb építési anyag állandóan kapható Kárpátaljai Fa- és Szénkereskedelmi Kft-nél, Debrecen, Széchenyi 8. 1794 8. 5

KERESLET
Kenyérhaját veszek. Irjon levelezőlapot, érte küldök. S. T. Domokos Lajos ucca 6. 101

Jókarban levő használt irodalmi iróasztal megvételre keresek. Árajánlatokat méretmegjelöléssel „Íróasztal” jellegre a kiadóba. 1772

ELELMISZER ITAL

Olcsóbb lett a tokaji bor. Báró Waldbotti borozó Püspöki palota

Bor, vámospécsi, jóminőségű 25 literrel olcsón kapható Csokonai 13. 1751

Üjletai sajtótermésű Delavár, Rizling boraimat aratásra olcsón árusítom. Már 25 literrel is kedvezmény. Simonffy 59. 1801

OKTATÁS
Naményi Zoltán gyorsíró, gépiróiskolában nyári tanfolyam. Vidékieknek vasútkedvezmény. — Államvizsga. Batthány 1. 1268 8. 28

Nyári gyorsíró- és gépirótanfolyam a Simai gyorsíróiskolában. Piac 73. Államvizsga. 1675 7. 4

TÁRS
Társulnék jól menő iparvállalatba vagy kereskedésbe 5000 pengővel teljes garancia mellett. „Garancia” jellegre a kiadóba. 1784

HANGSZER
Jókarban levő fekete rövid zongora olcsón eladó. Rakovszky 42. I. em. 3. 1688

Nagyon szép és kellemes hangú körpáncélos keresztthúros zongora, kifogástalan, eladó. — Széchenyi 42. 1789

BÜTOR
Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 140 7. 19.

Minek a fényes karkat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat, előnyös fizetési feltételekkel, udvari bútorüzletben. Piac 71. 201 7. 11

Modern háló, kombinált szekrény, fotelék, konyhaberendezés, antik komótt. Kossuth 51. 1788 10. 4

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Strapabíró oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban 865 vv

TÜZELŐ ANYAGOK

Tölgyrönk, tűzifa, szén Gáspár Géza telepen. Híd u. 14. Telefon 20—27. 1790

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Irodának, üzletnek, eszdes műhelynek 12 négyzetméteres helyiség 30 pengőért kiadó. Piac 42. Kerékgyártó. Értekezés hétköznap. 1798

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kiadó azonnalra kétszobás, konyhas udvari lakás pincével. József kir. herceg u. 9. szám alatt. 1809

Kiadó újrabeépítendő 2 szobás, fürdőszobás modern lakás, Augusztusban elfoglalható. Simonffy 59. I. ajtó. 1800

LAKÁST KERES

Villalaksban Simonyi úton vagy környékén 2 szobás bútorozott vagy bútor nélküli lakást keresek. dr. Mező Sándor ügyvédségi elnök, Deák Ferenc u. 18. Telefon 14-55. 1353 vv

Lehetőleg uccai bútorozott szobát keres, esetleg elbátással. „MÁV tiszt” jellegre a kiadóba. 1808

BÜTOROZOTT SZOBA

Nagyerdőn, Kardos u. 13. számú villában különbejárattal bútorozott szoba kiadó. 1807

Bútorozott szoba 1—2 személynek azonnalra kiadó. Takács, Hatvan 18. 398

Patay Ferenc O. F. B. engedélyes hirdelése: Irodámat áthelyeztem Kálvin tér 9. szám alá.

Uccai különbejárattalágas bútorozott szoba irodának vagy úriembernek kiadó. Rákosi Jenő 5. I. 9. 1797

VEGYES

Feles tartásra malacokat elvállalok. Honvédtemető 6. 333 vv.

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Női 38-as kék tarka cipő, teljesen új, eladó. Péterfia 48. 1—3-ig. 328

INGÓSÁG ELADÁS

Fa- és bronzcsillárok eredeti régi és stíl bútorok, ülőgarnitúrák és vitrinek stb. legolcsóbban beszerezhetők. — Ingóságközvetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Köcsmaberendezés van eladó. Bőszörményi út 73. alatt. 489 vv

Oeska téglá, cserép, gerenda eladó. Szokolay fatelep, Sámson ucca 3. 1692

Eladók: jégsekrény, Zorgoli olajfestmények, férfi nadrág, Biedermayer falóra, börpapucs. Miklós 19. 1820

V. éves református tanítóképzés könyvek eladók. Sarok u. 12. 1799

Tenniszlabda, teljesen új. Dunlop gyártmány. 6 darab eladó. Svetits palota. Frigyesi. 1785

GAZD. ESZKÖZÖK

Aratógép, üzemképes, lögerehlye, ígáscsékér. eke, borona, egyéb gazdasági eszközök eladók. Károly Ferenc József út 21/b. 1795

ELADÓ HÁZ

Eladó Hajdúböszörményben II. Rákóczi Ferenc u. 47. sz. ház. 1953. okt. 19-ig adómentes. Bővebbet Bőszörményi út 73. Debrecen. 499 vv.

Nyíl u. 13. számú ház eladó. Zalogház. Hunyadi 14. 1778 vv.

ELADÓ FÖLD

Hajdúszoboszlón, a föld mellett lévő Bánomszőlőkertben egy 944 □-öles és egy 832 □-öles telek eladó. Cím a kiadóban. vv. 260

ELADÓ ÁLLAT

Fajtiszta skót terrier kálykók eladók. Érdeklődni telefonon 10-67. 1805

Süldő, szimultánzótt, miskarolt, 8 hónapos 12 darab eladó. Széchenyi 83. 1802

Szerkesztőnői feladat: PÁLFI JÓZSEF
Kiadósnői feladat: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a BÉSZÁNTALI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY